

Attica Economic Review

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022

«Αμείωτη αβεβαιότητα λόγω του πολέμου, σε ύφεση οι πιέσεις από την πανδημία»

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022

Περιεχόμενα

1. Πρόλογος
2. Ειδικό θέμα: Επιπτώσεις της ευρωπαϊκής πολιτικής για το κλίμα στην ελληνική βιομηχανία και οικονομία
3. Οικονομικό κλίμα
4. Βραχυχρόνιοι δείκτες
5. Δημοσιονομικά
6. Τραπεζικά
7. Ενέργεια, υποδομές, περιβάλλον

- Οι **πληθωριστικές πιέσεις** κλιμακώνονται στην παγκόσμια οικονομία, καταγράφοντας υψηλά επίπεδα δεκαετιών, υποσκάπτοντας την ανάκαμψη μετά την κρίση πανδημίας σε διεθνές επίπεδο, ειδικότερα για τις ευρωπαϊκές οικονομίες με υψηλή ενεργειακή εξάρτηση από τη Ρωσία και την Ουκρανία. Το οικονομικό κλίμα επιδεινώνεται, ενώ η αβεβαιότητα οξύνεται τόσο σε σχέση με τον πληθωρισμό και την ταχύτητα αντιστροφής της νομισματικής πολιτικής, όσο και με τις επιπτώσεις της νέας κρίσης στην πραγματική οικονομία.
- Το **οικονομικό κλίμα στην Ευρώπη** επιδεινώθηκε περαιτέρω τον Απρίλιο. Πριν από την εισβολή στην Ουκρανία, ο **όγκος διεθνούς εμπορίου** έδειχνε μικρή βελτίωση, ωστόσο **πρόδρομοι δείκτες** της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας, όπως ο CLI, υποχωρούσαν ήδη από τις αρχές του 2022, και υποχώρησαν περαιτέρω μετά την εισβολή. Οι **διεθνείς κεφαλαιαγορές** καταγράφουν αυξημένη μεταβλητότητα, με μικρή ανάκαμψη στην Ευρώπη και τις ΗΠΑ τον Απρίλιο, σε αντιδιαστολή με πτώση στην Κίνα, όπου τα αυστηρά μέτρα αντιμετώπισης της έξαρσης της πανδημίας στην Σανγκάη προκαλούν νέα ανησυχία.
- Οι **διεθνείς τιμές ενεργειακών αγαθών** εκτοξεύθηκαν εκ νέου μετά το ξέσπασμα του πολέμου στην Ουκρανία, σημειώνοντας μικρή αποκλιμάκωση τον Απρίλιο, αλλά παραμένοντας σε εξαιρετικά υψηλές, με έντονη μεταβλητότητα. Τα υψηλά επίπεδα τιμών σε πετρέλαιο και φυσικό αέριο επιβαρύνουν σημαντικά το μεταφορικό κόστος, τις αλυσίδες παραγωγής και τον πληθωρισμό. Οι τιμές εμπορευμάτων, όπως και ο χρυσός, επίσης κινήθηκαν ανοδικά το πρώτο τετράμηνο του 2022. Το **ευρώ** κατέγραψε σημαντική κάμψη έναντι του δολαρίου τον Απρίλιο, για δεύτερο συνεχόμενο μήνα.
- Μεταξύ των **προκλήσεων**, ξεχωρίζουν ο ισχυρός πληθωρισμός, η αβεβαιότητα που προκαλεί η γεωπολιτική αστάθεια στην ανατολική Ευρώπη, η εξέλιξη της υγειονομικής κρίσης με έξαρση στην Κίνα προκαλώντας νέα ανησυχία, το υψηλό δημόσιο χρέος πολλών ανεπτυγμένων οικονομιών, καθώς και η προσδοκία για σταδιακή αύξηση του κόστους χρήματος. Τα επιτόκια ιδιωτικού δανεισμού αυξήθηκαν τον Μάρτιο, παράλληλα με τις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων σε Ευρώπη και ΗΠΑ.

- Η συνέχιση του **πολέμου στην Ουκρανία** και οι εξελίξεις εξαιτίας του, αποτέλεσαν τον κύριο παράγοντα διαμόρφωσης των συνθηκών και εγχωρίως, καθώς τα δεδομένα σχετικά με την **πανδημία** παρουσιάζονται σαφώς βελτιωμένα. Οι αβεβαιότητες που απορρέουν από τον πόλεμο επηρεάζουν έντονα επιχειρήσεις και καταναλωτές, πρωτίστως μέσω των αυξημένων τιμών στην ενέργεια και σε κατηγορίες πρώτων υλών και τροφίμων. Αποτυπώνονται στην ισχυρή επιδείνωση του δείκτη Οικονομικού Κλίματος τον Απρίλιο, από την επιδείνωση των προσδοκιών σε όλους τους τομείς, καθώς και σημαντική υποχώρηση της Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης.
- Καθώς διαφαίνεται πώς ο πόλεμος δεν θα λήξει σύντομα, αναμένεται να είναι ο πλέον καθοριστικός παράγοντας των συνθηκών στην ελληνική οικονομία, όπως και διεθνώς, στους επόμενους μήνες. Όμως, το οικονομικό περιβάλλον προσεχώς θα επηρεαστεί σημαντικά από τον τουρισμό, υπό τα νέα δεδομένα από την άρση πολλών περιορισμών.
- Οι **πληθωριστικές πιέσεις** αναμένεται να συνεχιστούν με ένταση. Ενώ οι παρεμβάσεις στήριξης νοικοκυριών και επιχειρήσεων μετριαζουν τις επιπτώσεις τους, συντηρούν εν μέρει τον υψηλό πληθωρισμό, καθώς η ζήτηση δεν υποχωρεί πολύ. Από τα έκτακτα μέτρα προκύπτει, για άλλο ένα έτος, έντονη επιβάρυνση των **δημόσιων οικονομικών**, που δυσχεραίνει το στόχο για περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος.
- Βάσει των **βραχυχρόνιων δεικτών δραστηριότητας**, οι ανοδικές τάσεις σε σημαντικά τμήματα της ελληνικής οικονομίας (βιομηχανία, κατασκευές, λιανικό εμπόριο) κλιμακώθηκαν τον Φεβρουάριο, όταν ξεκίνησε ο πόλεμος. Επιπλέον, το εξωτερικό ισοζύγιο επιδεινώθηκε, λόγω έντονης χειροτέρευσης του ισοζυγίου αγαθών.
- Στο **τραπεζικό σύστημα** καταγράφηκε τον Μάρτιο μείωση των ιδιωτικών καταθέσεων, κυρίως από τις επιχειρήσεις, και μικρή αύξηση του κόστους νέου ιδιωτικού δανεισμού, κυρίως των επιχειρήσεων.
- Το **ειδικό θέμα του δελτίου** παρουσιάζει τις εκτιμώμενες επιπτώσεις της νέας ευρωπαϊκής πολιτικής για το κλίμα στην ελληνική βιομηχανία και οικονομία (σε όρους ΑΕΠ, απασχόλησης), καθώς και προτάσεις για το μετριασμό των επιπτώσεων.

2. Ειδικό θέμα

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022

Επιπτώσεις της ευρωπαϊκής πολιτικής για το κλίμα στην ελληνική βιομηχανία και οικονομία

Η ομώνυμη μελέτη του IOBE¹ εξετάζει τις πιθανές επιπτώσεις από τις προτεινόμενες αλλαγές από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη λειτουργία του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ), μέσω της δέσμης προτάσεων «Fit-for-55».

Στόχος της δέσμης μέτρων είναι η μείωση των καθαρών εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% ως το 2030, σε σχέση με το επίπεδο του 1990.

Οι βασικές αλλαγές αφορούν σε: α) μείωση δωρεάν δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ εντός της ΕΕ στους κλάδους που είναι εκτεθειμένοι στον κίνδυνο διαρροής άνθρακα, β) εφαρμογή ενός Μηχανισμού Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (ΜΣΠΑ), που αρχικά θα επιβαρύνει την τιμή των εισαγωγών προϊόντων υψηλής έντασης εκπομπών άνθρακα (τσιμέντο, αλουμίνιο, σίδηρος-χάλυβας, λιπάσματα, ηλεκτρική ενέργεια), γ) σταδιακή κατάργηση δωρεάν δικαιωμάτων σε συγκεκριμένους τομείς/προϊόντα μέχρι το 2035 και δ) στήριξη επενδύσεων σε καθαρή ενέργεια από το Ταμείο Καινοτομίας της ΕΕ.

Ο ΜΣΠΑ αποσκοπεί να εξισώσει τους όρους ανταγωνισμού στις αγορές της ΕΕ, υποβάλλοντας τα καλυπτόμενα εισαγόμενα αγαθά σε παρόμοια τιμή άνθρακα με αυτή που αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί αντίστοιχων προϊόντων στην Ευρώπη.

Στην πράξη η εξίσωση του ανταγωνισμού και του κόστους εκπομπών εξαρτώνται από αρκετούς παράγοντες, όπως η τιμολογιακή πολιτική των επιχειρήσεων/χωρών εκτός ΕΕ, το ποσοστό της παραγωγής τους που εξάγεται στην ΕΕ, η ακρίβεια στην επιβεβαίωση των εκπομπών σε τρίτες χώρες και η αποτελεσματική αποτροπή ενδεχόμενης καταστρατήγησης του ΜΣΠΑ

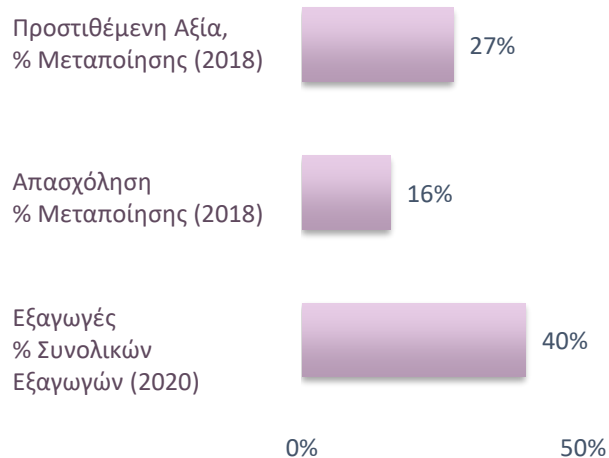
Το πλήρες κείμενο της μελέτης είναι διαθέσιμο εδώ: http://iobe.gr/research_dtl.asp?RID=249

Οι βιομηχανικοί κλάδοι «διαρροής άνθρακα» αποτελούν ένα ιδιαίτερα σημαντικό τμήμα της εγχώριας Μεταποίησης

Στους κλάδους διαρροής άνθρακα περιλαμβάνονται η διύλιση πετρελαίου, η παραγωγή τσιμέντου και η παραγωγή βασικών μετάλλων (σιδήρου-χάλυβα και αλουμινίου).

Από αυτούς τους κλάδους προήλθε το 27% της προστιθέμενης αξίας και το 16% της απασχόλησης της Μεταποίησης το 2018

Συμβολή κλάδων «διαρροής άνθρακα» στη Μεταποίηση και στις Εξαγωγές

Ποσοστό Εξαγωγών σε χώρες εκτός ΕΕ, 2020

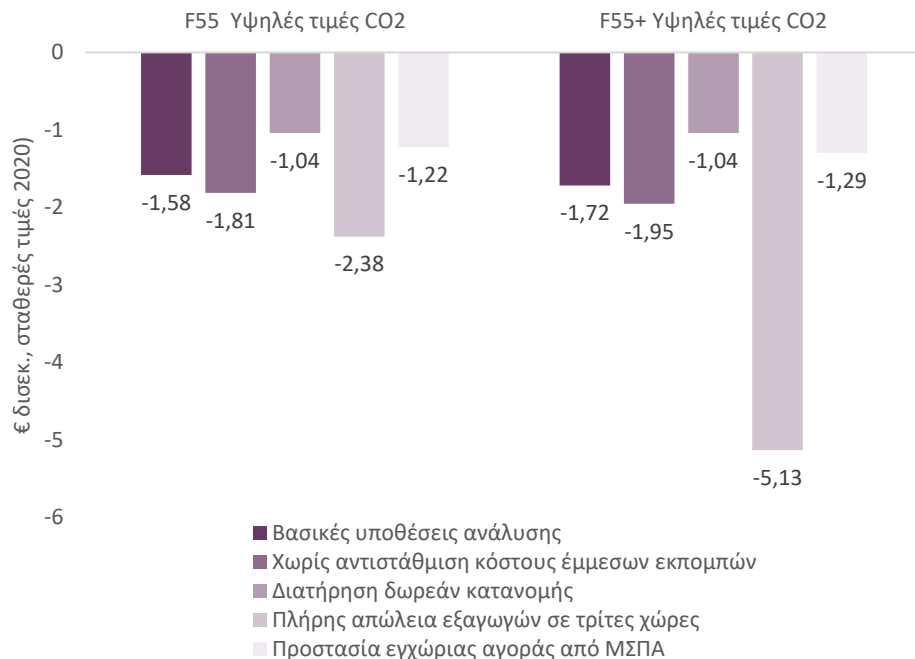
Μεταβολές στο ρυθμιστικό πλαίσιο που αυξάνουν τον κίνδυνο διαρροής άνθρακα δημιουργούν κινδύνους και για τα συνολικά μεγέθη της εγχώριας Μεταποίησης, δυσκολεύοντας συγχρόνως την αλλαγή του παραγωγικού υποδείγματος της χώρας

Προσδιορίστηκαν 2 βασικά σενάρια πολιτικής, επί των οποίων εξετάστηκαν τέσσερις παραλλαγές, με επιπλέον ανάλυση ευαισθησίας για τις τιμές των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂

- Σενάριο πολιτικής F55: περιλαμβάνει τις αλλαγές που προβλέπει η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Fit for 55»
- Σενάριο πολιτικής F55+: ο ΜΣΠΑ εφαρμόζεται και στους υπόλοιπους κλάδους της λίστας διαρροής άνθρακα, με σταδιακή κατάργηση της δωρεάν κατανομής από το 2031 μέχρι το 2035
- Παραλλαγές σεναρίων:
 - διατήρηση δωρεάν κατανομής δικαιωμάτων εκπομπών,
 - κατάργηση αντιστάθμισης του κόστους έμμεσων εκπομπών,
 - σενάριο κινδύνου με υπόθεση πλήρους απώλειας των εξαγωγών σε τρίτες χώρες για τους κλάδους στους οποίους καταργούνται τα δωρεάν δικαιώματα,
 - σενάριο με υπόθεση ότι ο ΜΣΠΑ παρέχει πλήρη προστασία για την εγχώρια παραγωγή που κατευθύνεται στην ελληνική αγορά

Η επίπτωση στο ΑΕΠ από την εφαρμογή της δέσμης μέτρων «Fit-for-55». μπορεί να φτάσει το €1,7 δισεκ. το 2035 (0,82% του ΑΕΠ)

Συνολικές επιδράσεις στο ΑΕΠ ανά σενάριο το 2035 (Διαφορά από σενάριο βάσης)

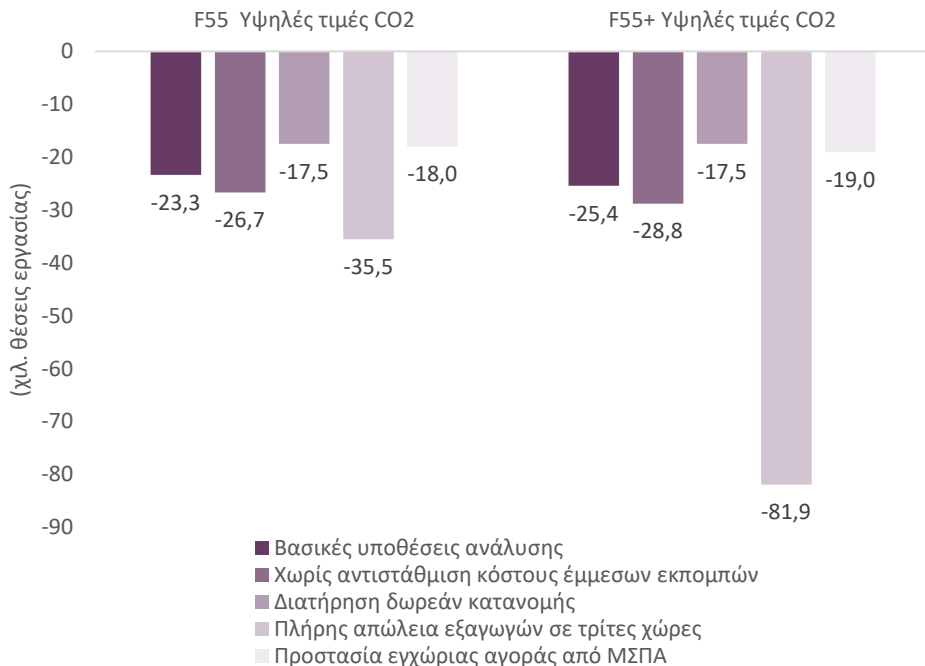

Πηγή: IOBE

- Η ετήσια επίπτωση στο ΑΕΠ φθάνει έως τα €1,95 δισεκ. το 2035 (0,93% του ΑΕΠ) στην περίπτωση **κατάργησης της αντιστάθμισης του κόστους έμμεσων εκπομπών**
- Ο κίνδυνος της **πλήρους απώλειας των εξαγωγών σε τρίτες χώρες** λόγω διαρροής άνθρακα, μεταφράζεται σε απώλειες ΑΕΠ που μπορεί να φτάσουν τα €5,1 δισεκ. (2,6% του ΑΕΠ)
- Η **διατήρηση της δωρεάν κατανομής δικαιωμάτων**, θα μπορούσε να περιορίσει τις επιπτώσεις στο ΑΕΠ κατά €380-650 εκατ. (0,18-0,31% του ΑΕΠ)
- Η **αποτελεσματική προστασία από τον ΜΣΠΑ**, περιορίζει τις απώλειες ΑΕΠ σε €1,3 δισεκ.

Η επίπτωση στην απασχόληση μπορεί να φτάσει τις 25.400 θέσεις εργασίας το 2035 (0,56% της συνολικής απασχόλησης)

Συνολικές επιδράσεις στην απασχόληση ανά σενάριο το 2035 (Διαφορά από σενάριο βάσης)

Πηγή: IOBE

- Η **κατάργηση της αντιστάθμισης του κόστους έμμεσων εκπομπών** επιφέρει πρόσθετες απώλειες 2.100-3.350 θέσεων εργασίας
- Με την υπόθεση **πλήρους απώλειας των εξαγωγών σε τρίτες χώρες** η επίπτωση στην απασχόληση μπορεί να φτάσει τις 81,9 χιλ. θέσεις εργασίας (1,9% της συνολικής απασχόλησης)
- Η **διατήρηση της κατανομής δωρεάν δικαιωμάτων** θα οδηγούσε έως το 2035 σε 6,0-8,0 χιλιάδες λιγότερες απώλειες θέσεων εργασίας
- Η εξασφάλιση **πλήρους προστασίας της εγχώριας παραγωγής** που κατευθύνεται στην ελληνική αγορά από τον ΜΣΠΑ θα οδηγούσε έως το 2035 σε έως 6,4 χιλιάδες λιγότερες απώλειες θέσεων εργασίας

Σοβαροί κίνδυνοι από τις αλλαγές που προωθούνται στο πλαίσιο προστασίας για τη διαρροή άνθρακα για την ελληνική βιομηχανία:

- Σημαντικές επιπτώσεις στο ΑΕΠ και την απασχόληση
- Η κατάργηση της αντιστάθμισης του έμμεσου κόστους εκπομπών θα επαύξανε τις αρνητικές επιπτώσεις
- Η έλλειψη προστασίας για τις ελληνικές εξαγωγές, ιδίως σε τρίτες χώρες, δημιουργεί υψηλό κίνδυνο αρνητικών επιπτώσεων

Η διατήρηση της αντιστάθμισης του κόστους έμμεσων εκπομπών καθώς και του συστήματος δωρεάν κατανομής με benchmarks που θα παρακολουθούν τις τεχνολογικές εξελίξεις, μπορεί να περιορίσει σε κάποιο βαθμό τις εκτιμώμενες απώλειες

Κρίσιμος παράγοντας η αποτελεσματικότητα εφαρμογής του ΜΣΠΑ

Η αξιοποίηση των πρόσθετων εσόδων που εκτιμάται ότι θα εισπράξει το Δημόσιο μετριάξει μόνο σε μικρό βαθμό τις αρνητικές οικονομικές συνέπειες

Προτάσεις για το μετριασμό των επιπτώσεων από την εφαρμογή της δέσμης μέτρων «Fit-for-55»

Συμπληρωματική λειτουργία του ΜΣΠΑ με το σύστημα της κατανομής δωρεάν δικαιωμάτων

Κάλυψη του επιπλέον κόστους εκπομπών ΑτΘ που έχουν καταβάλει οι παραγωγοί εντός ΕΕ για το μερίδιο των εξαγωγών τους σε τρίτες χώρες

Διατήρηση της αντιστάθμισης του κόστους έμμεσων εκπομπών

Πρόσβαση επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση και εφαρμογή μέτρων οικονομικής στήριξης

Εφαρμογή συμπληρωματικών μέτρων όπως οι συμβάσεις διαφορών (CCDs) με χρηματοδότηση από το Ταμείο Καινοτομίας

Λειτουργία μηχανισμών αγοράς για την πρόσβαση και πλήρη κάλυψη των φορτίων των βιομηχανικών κλάδων υψηλής έντασης ηλεκτρικής ενέργειας με «καθαρή» ενέργεια σε ανταγωνιστικές τιμές

- Στόχος της **δέσμης μέτρων «Fit-for-55» της Επιτροπής** είναι η μείωση των καθαρών εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% ως το 2030, σε σχέση με το επίπεδο του 1990.
- Οι βασικές αλλαγές μέσω της δέσμης μέτρων αφορούν σε: α) **μείωση δωρεάν δικαιωμάτων εκπομπών CO₂** στους κλάδους που είναι εκτεθειμένοι στον κίνδυνο διαρροής άνθρακα, β) **εφαρμογή Μηχανισμού Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα (ΜΣΠΑ)**, που θα επιβαρύνει την τιμή των εισαγωγών προϊόντων υψηλής έντασης εκπομπών άνθρακα (τσιμέντο, αλουμίνιο, σίδηρος-χάλυβας, λιπάσματα, ηλεκτρική ενέργεια)
- Από τους κλάδους διαρροής άνθρακα προήλθε εγχωρίως το 2018 το 27% της προστιθέμενης αξίας και το 16% της απασχόλησης της Μεταποίησης το 2018
- Η **επίπτωση στο ΑΕΠ** από την εφαρμογή της δέσμης μέτρων «Fit-for-55» μπορεί να φτάσει το €1,7 δισεκ. το 2035 (0,82% του ΑΕΠ)
- Η **επίπτωση στην απασχόληση** μπορεί να φτάσει τις 25.400 θέσεις εργασίας το 2035 (0,56% της συνολικής απασχόλησης)
- Οι **προτάσεις της μελέτης για το μετριασμό των επιπτώσεων** της δέσμης μέτρων «Fit-for-55» περιλαμβάνουν: α) συμπληρωματική λειτουργία του ΜΣΠΑ με το σύστημα της κατανομής δωρεάν δικαιωμάτων, β) κάλυψη του επιπλέον κόστους εκπομπών ΑτΘ που έχουν καταβάλει οι παραγωγοί εντός ΕΕ για το μερίδιο των εξαγωγών τους σε τρίτες χώρες, γ) διατήρηση της αντιστάθμισης του κόστους έμμεσων εκπομπών

3. Διεθνές περιβάλλον

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022

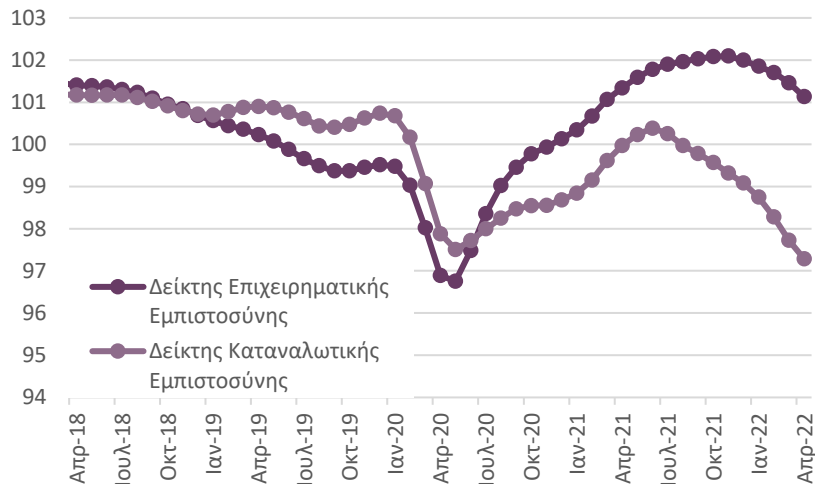
«Αμείωτη αβεβαιότητα λόγω του πολέμου, σε ύφεση οι πιέσεις από την πανδημία»

Επιδείνωση κυρίως καταναλωτικής, αλλά και επιχειρηματικής εμπιστοσύνης παγκοσμίως, αλλά και οικονομικού κλίματος στην Ευρώπη

Σημαντική υποχώρηση της παγκόσμιας καταναλωτικής εμπιστοσύνης τον Απρίλιο, σε ελάχιστο επίπεδο 13 ετών. Ηπιότερη υποχώρηση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης.

Δείκτες Οικονομικού κλίματος χωρών ΟΟΣΑ

(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2008-2020 = 100)

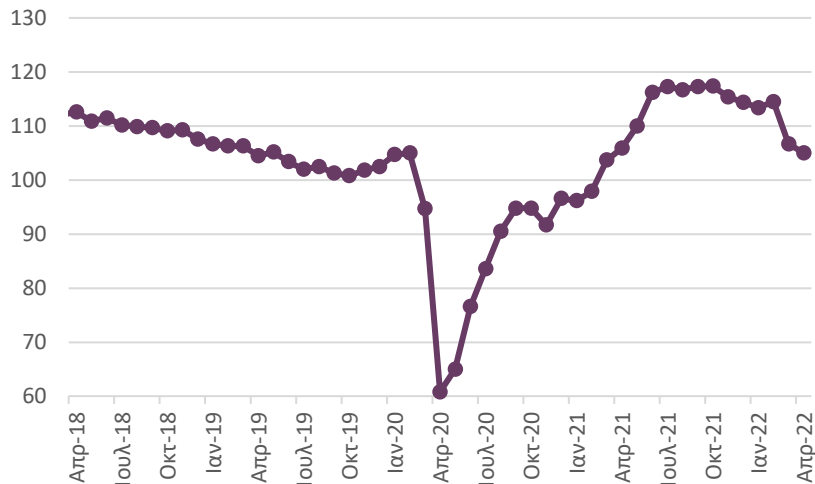

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 04/2022

Πτώση του δείκτη οικονομικού κλίματος στην Ευρωζώνη στις 105 μονάδες, από 106,7 τον προηγούμενο μήνα

Δείκτες Οικονομικού κλίματος της Ευρωζώνης

(στοιχεία εποχικά διορθωμένα, μακροχρόνιος μέσος 2000-2019 = 100)

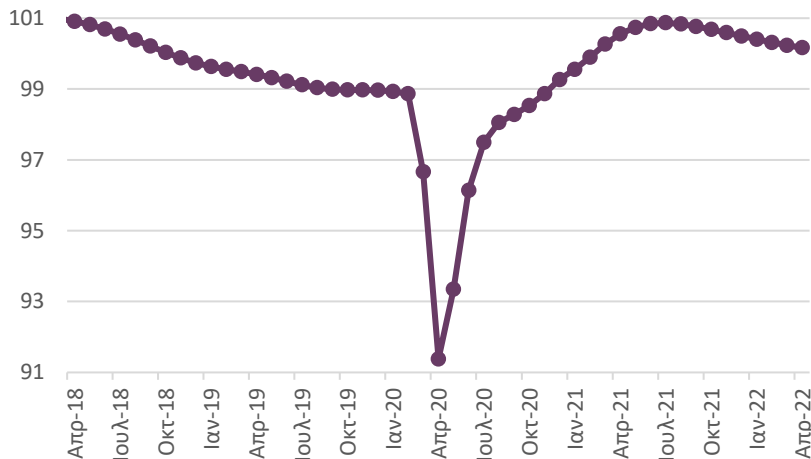

Πηγή: DG ECFIN, έως 04/2022

Η οικονομική δραστηριότητα εξασθενεί το πρώτο τετράμηνο ενώ το εμπόριο ενισχυόταν ελαφρά έως τον Φεβρουάριο

Οριακή υποχώρηση παρουσίασε ο CLI τον Απρίλιο (-0,1%) για ένατο συνεχόμενο μήνα

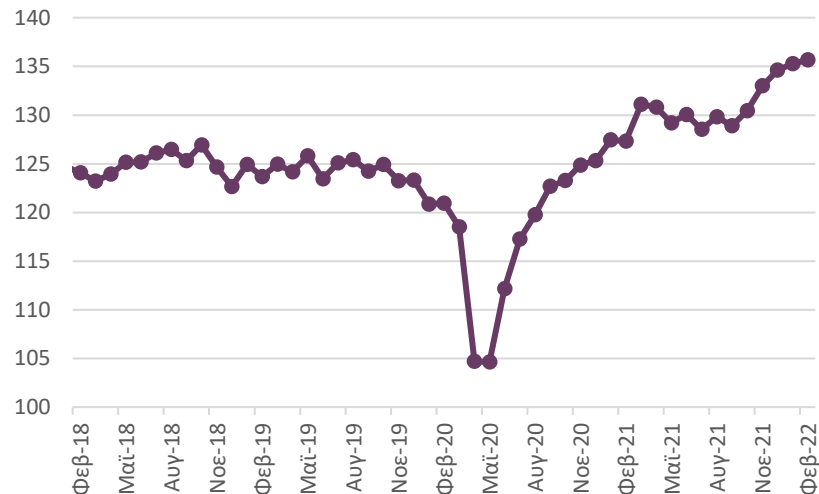
Σύνθετος πρόδρομος δείκτης ΟΟΣΑ (CLI)
(Μακροχρόνιος μέσος όρος = 100)

Πηγή: ΟΟΣΑ, έως 04/2022

Ελαφρώς ανοδικά κινήθηκε ο όγκος διεθνούς εμπορίου τον Φεβρουάριο

Παγκόσμιος Δείκτης Όγκου Εμπορίου (CPB)
(εποχικά διορθωμένα στοιχεία, 2010=100)

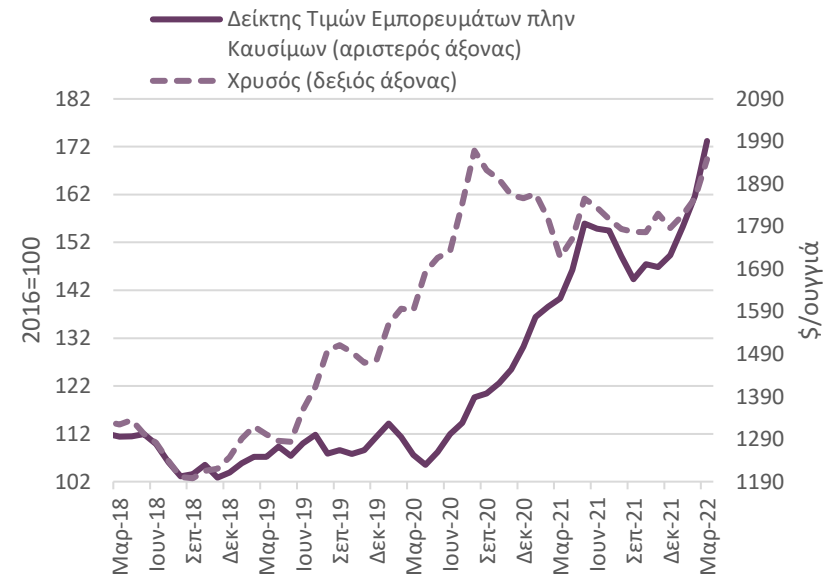
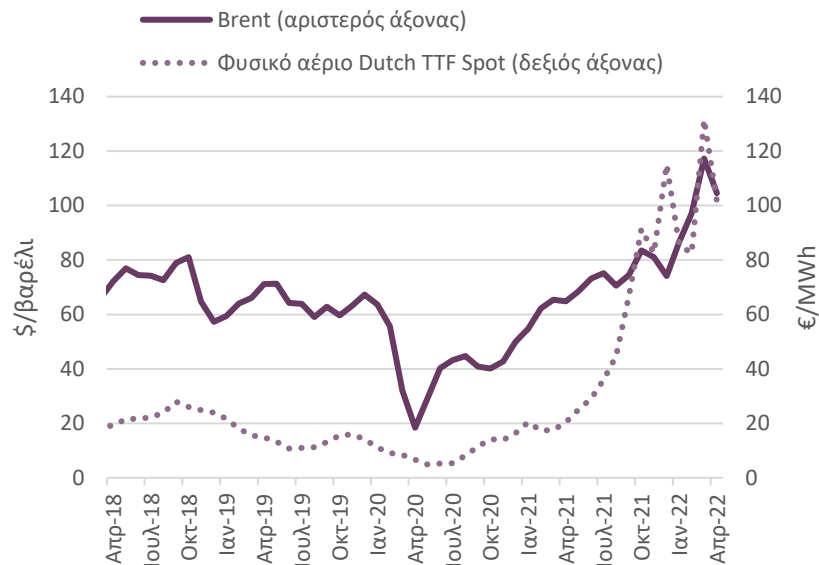

Πηγή: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, έως 02/2022

Μικρή αποκλιμάκωση στις τιμές πετρελαίου και φυσικού αερίου τον Απρίλιο

Πτώση στην τιμή του Brent τον Απρίλιο κατά 10,8%, στα \$104,6/βαρέλι. Πτώση κατά 22,8% στα 101,5€/MWh, για την τιμή του TTF μεσοσταθμικά τον ίδιο μήνα

Άνοδος στο δείκτη τιμών λοιπών εμπορευμάτων πλην καυσίμων (+7,1%) και την τιμή του χρυσού (+4,9%) τον Μάρτιο, στα 1,948\$ ανά ουγγιά.

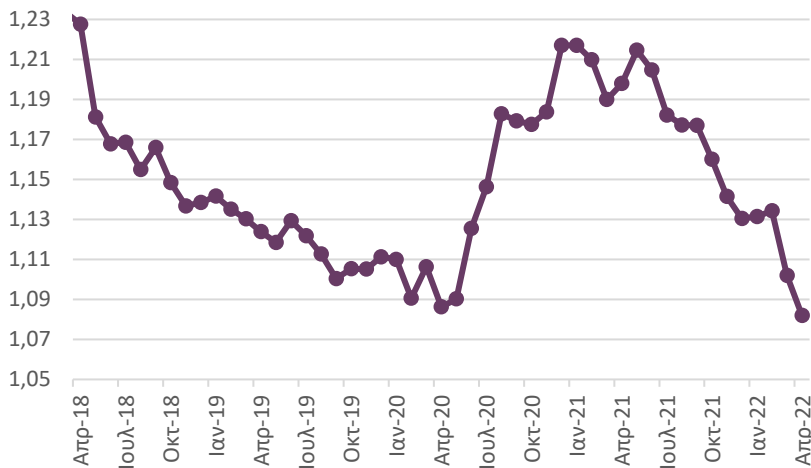

Πηγή: U.S. Energy Information Administration και European Energy Exchange έως 04/2022

Πηγή: ΔΝΤ, Commodity data portal, έως 03/2022

Έντονα πτωτικά κινήθηκε η ισοτιμία του ευρώ έναντι του δολαρίου και τον Απρίλιο (-1,8%), στα 1,08 \$/€

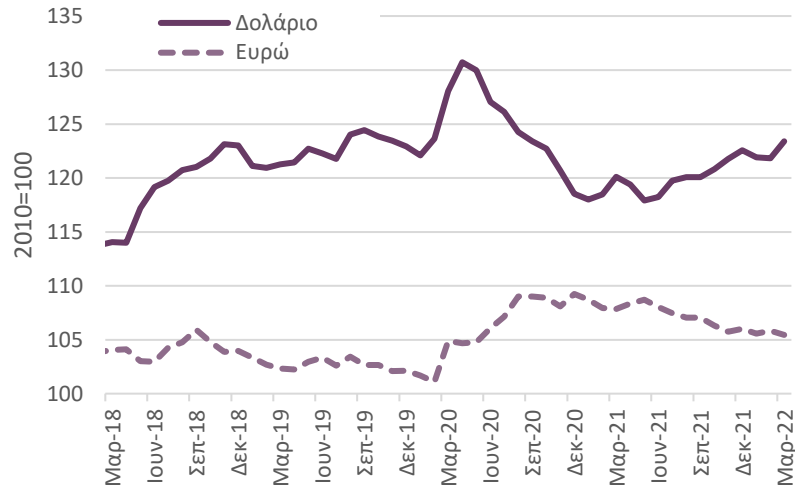
Ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Πηγή: ΕΚΤ, έως 04/2022

Ανοδικά κινήθηκε το δολάριο (+1,3%) και πτωτικά το ευρώ (-0,4%) σε σχέση με τους κύριους εμπορικούς εταίρους τον Μάρτιο

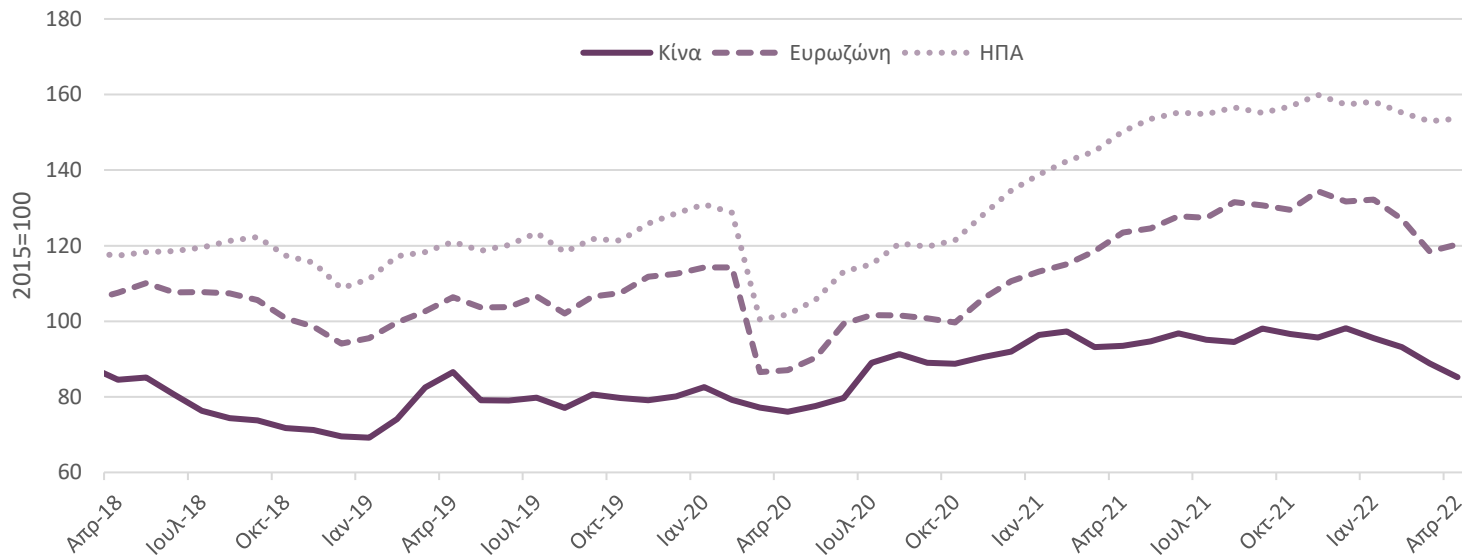
Δείκτης πραγματικής σταθμισμένης ισοτιμίας

Πηγή: Bank for International Settlements, έως 03/2022

**Ανοδικά κινήθηκαν τον Απρίλιο η Ευρωζώνη (+1,6%) και οι ΗΠΑ (+0,4%),
ενώ σημαντική πτώση σημειώθηκε στην Κίνα (-4,1%)**

Χρηματιστηριακοί Δείκτες Μετοχών

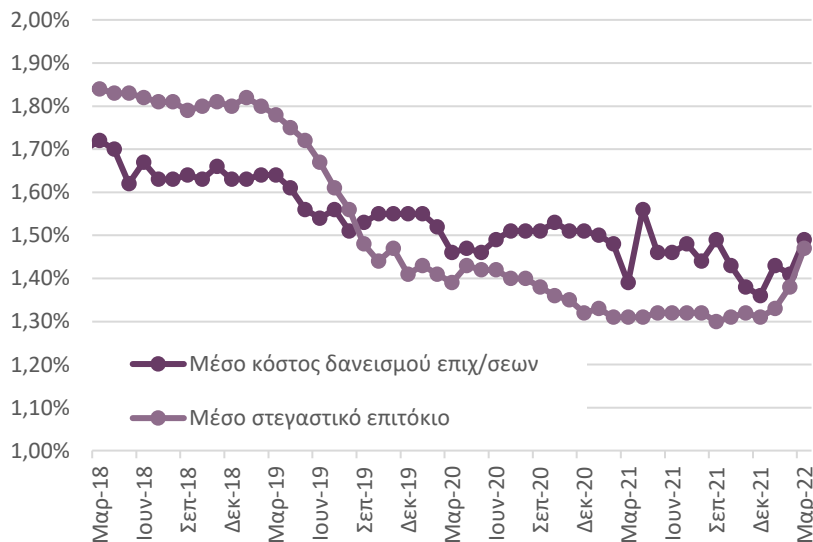
Πηγή: ΟΟΣΑ, μηνιαίος μέσος όρος τιμών κλεισίματος γενικών δεικτών, έως 04/2022

Ανοδικά κινείται το κόστος χρηματοδότησης στην Ευρωζώνη. Αύξηση αποδόσεων των κρατικών ομολόγων.

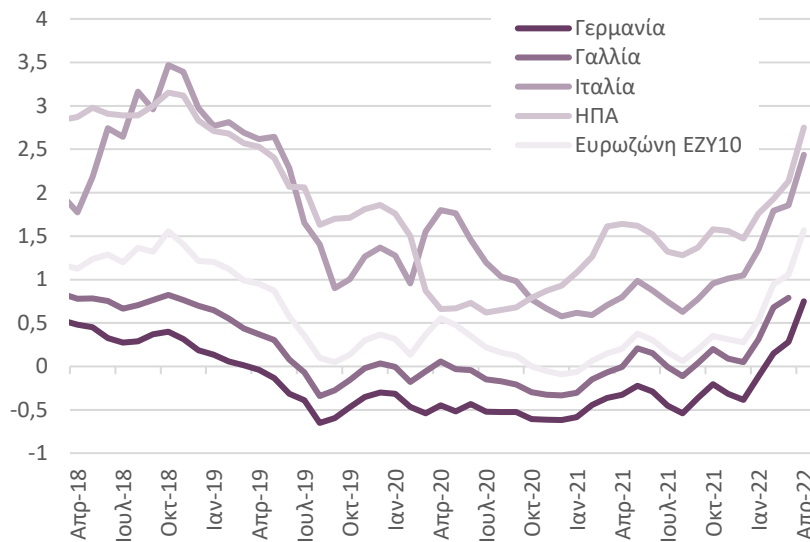
Ανοδικά κινείται το κόστος δανεισμού για στεγαστικά και επιχειρήσεις στην Ευρωζώνη τον Μάρτιο

Άνοδος για τέταρτο μήνα σε σειρά των αποδόσεων των 10-ετών κρατικών ομολόγων σε Ευρώπη και ΗΠΑ τον Απρίλιο. Μέγιστο τριετίας σε ΗΠΑ, Γαλλία, μέγιστο επταετίας σε Γερμανία.

Τραπεζικά επιτόκια δανεισμού στην Ευρωζώνη

Αποδόσεις 10-ετών κρατικών ομολόγων

Πηγή: ΕΚΤ, έως 03/2022

Πηγή: ΟΟΣΑ και ΕΚΤ, έως 04/2022 Σημείωση: Για την Γαλλία υπάρχουν στοιχεία έως 03/2022.

- Η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** παγκοσμίως υποχώρησε σημαντικά τον Απρίλιο για δέκατο μήνα σε σειρά, με αποτέλεσμα να βρεθεί σε ελάχιστο επίπεδο 13 ετών. Ηπιότερη πτώση σημείωσε η **επιχειρηματική εμπιστοσύνη** παγκοσμίως. Επιδείνωση παρουσίασε τον Απρίλιο το **οικονομικό κλίμα** στην Ευρώπη.
- Το **διεθνές εμπόριο** κινήθηκε ελαφρώς ανοδικά τον Φεβρουάριο παραμένοντας σε ιστορικά υψηλά επίπεδα.
- Μικρή αποκλιμάκωση στις τιμές του **πετρελαίου** και του **φυσικού αερίου** τον Απρίλιο. Αύξηση τιμών στα **υπόλοιπα εμπορεύματα** (πλην καυσίμων) τον Μάρτιο και στην τιμή του **χρυσού**.
- Σημαντική πτώση του **ευρώ** για δεύτερο μήνα σε σειρά τον Απρίλιο σε σχέση με το δολάριο.
- Το **κόστος κεφαλαίου** ανέρχεται για τα νοικοκυριά στην Ευρωζώνη τον Μάρτιο, ενώ άνοδο σημειώνουν οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων για τέταρτο μήνα σε σειρά σε Ευρώπη και ΗΠΑ.
- Άνοδο κατέγραψαν οι **κεφαλαιαγορές** σε Ευρωζώνη και ΗΠΑ τον Απρίλιο, σημαντική πτώση σημειώθηκε στην Κίνα.

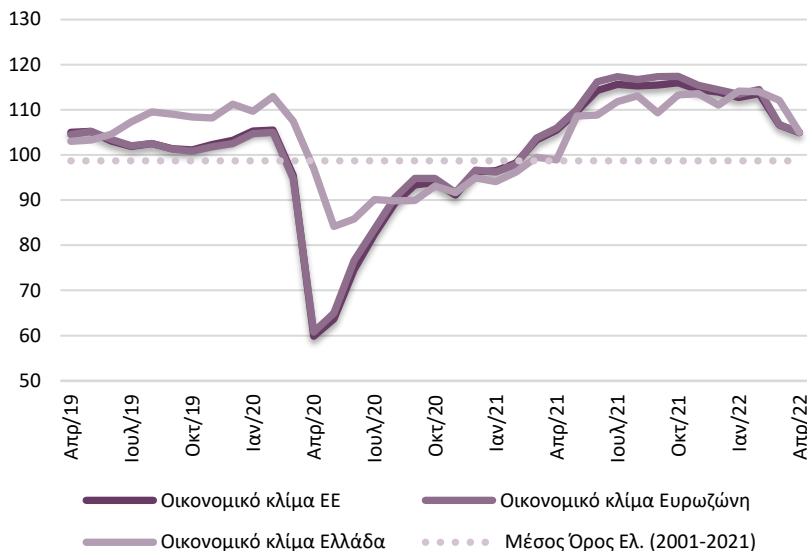
4. Οικονομικό κλίμα

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022

«Αμείωτη αβεβαιότητα λόγω του πολέμου, σε ύφεση οι πιέσεις από την πανδημία»

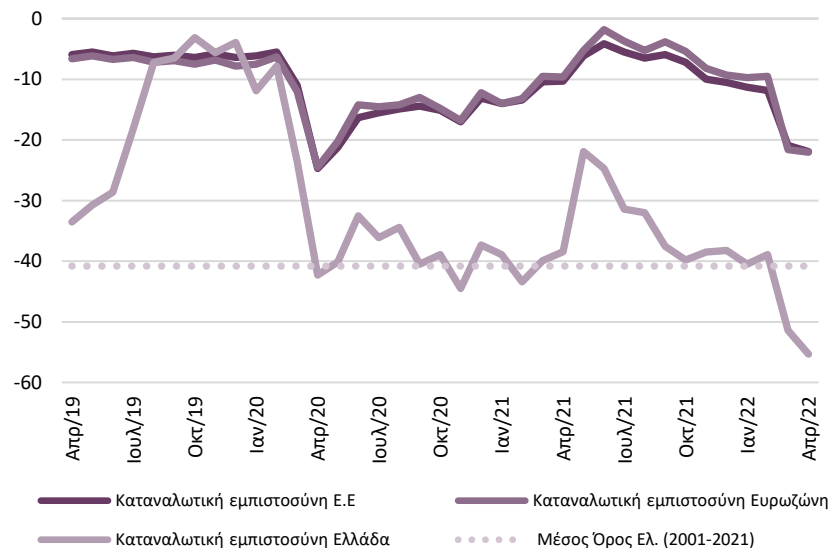
Ισχυρή επιδείνωση οικονομικού κλίματος, με επιδείνωση προσδοκιών σε όλους τους τομείς και πτώση καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Υποχώρηση προσδοκιών σε όλους τους τομείς, έντονη στις Υπηρεσίες, τις Κατασκευές και τη Βιομηχανία, μικρότερη στο Λιανικό Εμπόριο

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος υποχώρησε τον Απρίλιο στις 105,0 μονάδες, έναντι 112,1 μονάδων τον Μάρτιο και 98,9 μονάδων πριν ένα χρόνο

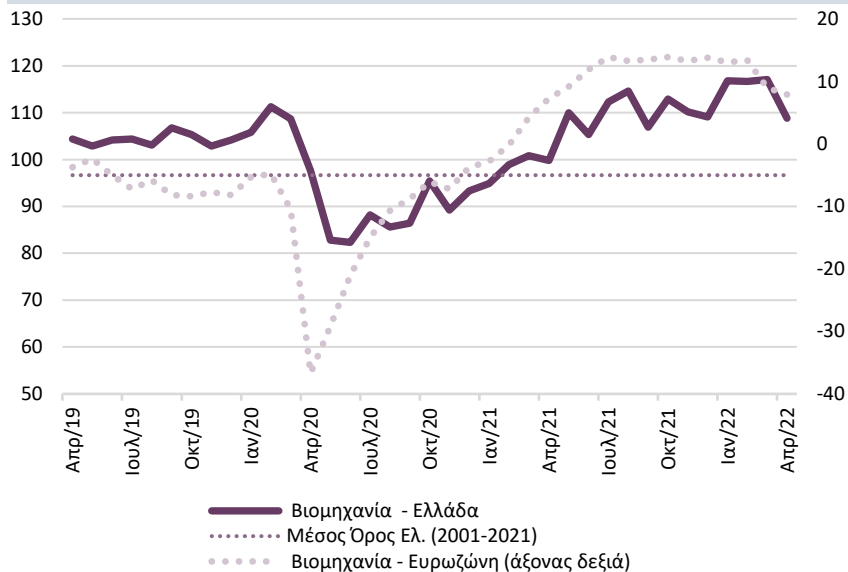
...με το δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης να υποχωρεί σημαντικά, στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Αύγουστο του 2017

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης εξασθένησε εκ νέου έντονα τον Απρίλιο και διαμορφώθηκε στις -55,3 μονάδες, από -51,4 τον προηγούμενο μήνα, αισθητά χαμηλότερα από την αντίστοιχη περυσινή περίοδο (-38,4 μονάδες).

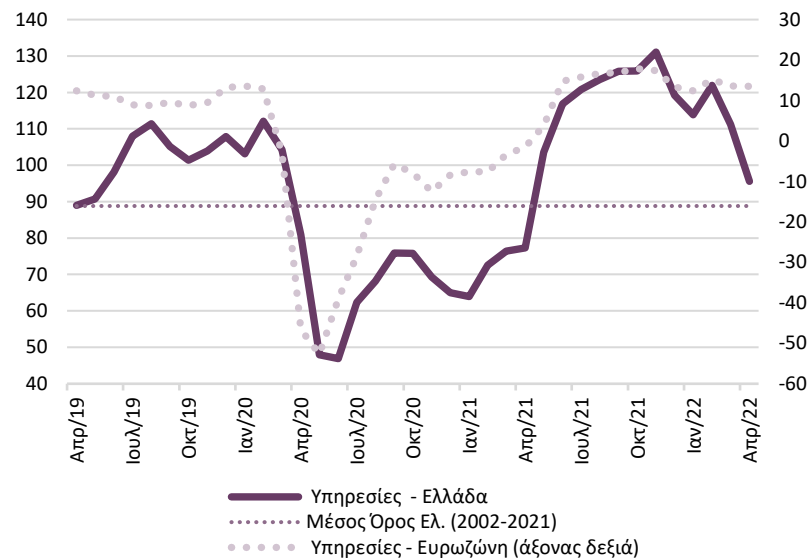
Σημαντική επιδείνωση επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία, εντονότερη στις Υπηρεσίες

Έντονη υποχώρηση των προσδοκιών, από απαισιοδοξία για το επίπεδο παραγγελιών και τη ζήτηση, καθώς και λόγω της διεύρυνσης των αποθεμάτων

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** υποχώρησε έντονα τον Απρίλιο, στις 108,8 (από 117,1 τον Μάρτιο) μονάδες, επίπεδο αρκετά υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (99,8 μον.).

Επιδείνωση στις προσδοκίες στις Υπηρεσίες, από απαισιοδοξία για τη ζήτηση της επόμενης περιόδου

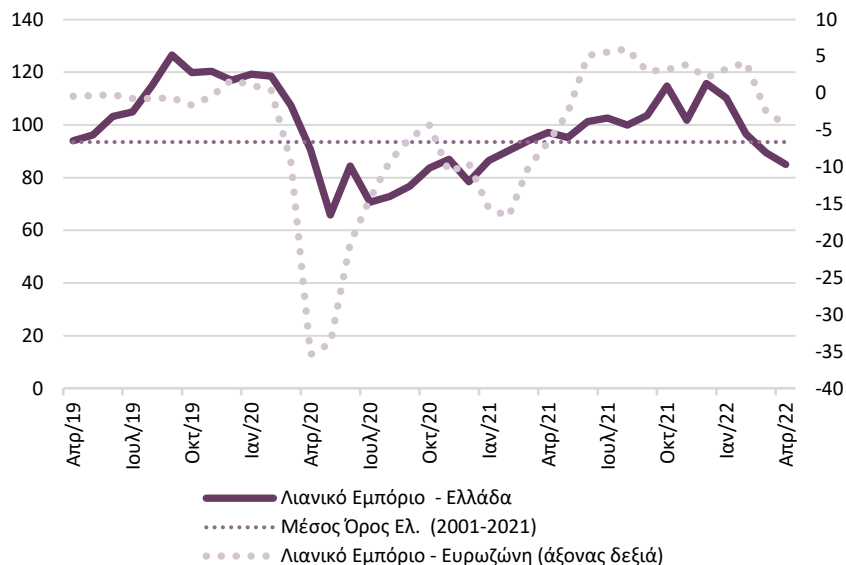

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** υποχώρησε αισθητά τον Απρίλιο, στις 95,6 μονάδες, από 111,2 τον προηγούμενο μήνα. Ωστόσο, πριν ένα χρόνο βρισκόταν στις 77,3 μονάδες.

Πηγή: ΙΟΒΕ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 4/2022

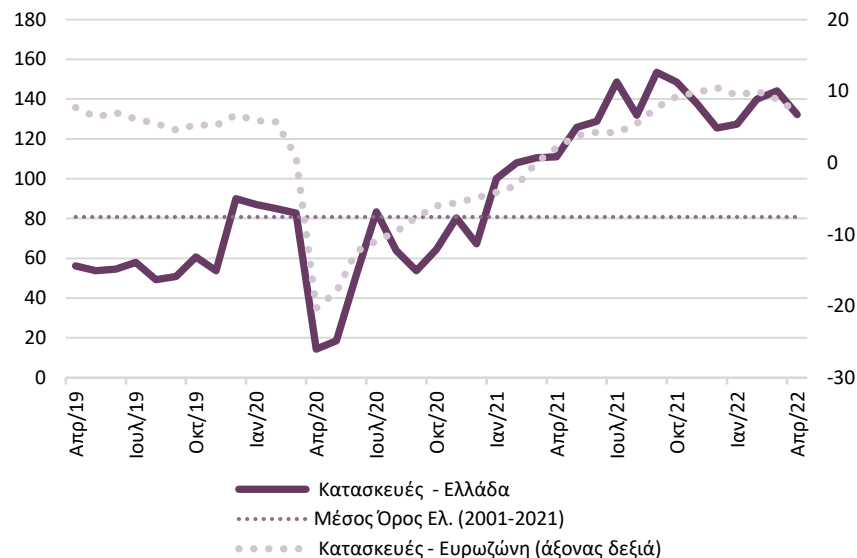
Έντονη επιδείνωση προσδοκιών στις Κατασκευές, νέα, ήπια εξασθένησή τους στο Λιανικό εμπόριο

Επιδείνωση των προσδοκιών στο Λιανικό εμπόριο για τέταρτο συνεχή μήνα, υπό τις πληθωριστικές πιέσεις

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** μειώθηκε εκ νέου τον Απρίλιο και διαμορφώθηκε στις 85,0 (από 89,5 τον Μάρτιο) μονάδες. Ένα έτος νωρίτερα βρισκόταν υψηλότερα, στις 97,1 μονάδες.

Εξασθένηση προσδοκιών στις Κατασκευές, προερχόμενη τόσο από τις Ιδιωτικές Κατασκευές όσο και από τα Δημόσια έργα

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Κατασκευές** υποχώρησε αισθητά τον Απρίλιο, στις 132,2 μονάδες (από 144,1 μον. τον Μάρτιο), επίπεδο πολύ υψηλότερο του αντίστοιχου περυσινού (111,1 μονάδες)

Πηγή: IOBE, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έως 4/2022

Η αξιοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού διαμορφώθηκε για 19ο μήνα υψηλότερα από το μακροχρόνιο μέσο όρο

Σημείωση: 100% χρησιμοποίηση του εργοστασιακού δυναμικού αντιστοιχεί στο σημείο εκείνο στο οποίο η βιομηχανία δεν μπορεί να αυξήσει περαιτέρω την παραγωγή αυξάνοντας την απασχόληση αλλά πρέπει να επεκτείνει την κεφαλαιουχική της υποδομή, π.χ. μηχανές, εγκαταστάσεις, κλπ.

Πηγή: IOBE, έως 4/2022

- Ισχυρή υποχώρηση του δείκτη **Οικονομικού Κλίματος** τον Απρίλιο έναντι του Μαρτίου (-7,1 μονάδες του δείκτη), ωστόσο διαμορφώθηκε ήπια υψηλότερα από το αντίστοιχο επίπεδο πέρυσι (+6,1 μονάδες σε σχέση με τον Απρίλιο 2021).
- Στις **επιχειρηματικές προσδοκίες**, σημειώθηκε επιδείνωση σε όλους τους τομείς με ηπιότερη εκείνη στο Λιανικό εμπόριο.
- Η **καταναλωτική εμπιστοσύνη** παρουσίασε εκ νέου σημαντική επιδείνωση, ενώ παράλληλα διαμορφώθηκε αισθητά χαμηλότερα σε σχέση με ένα έτος νωρίτερα (-16,9 μονάδες του δείκτη έναντι του Απριλίου 2021)
- Βελτίωση της αξιοποίησης του **εργοστασιακού δυναμικού της βιομηχανίας**, για πρώτη φορά μετά από τέσσερις μήνες

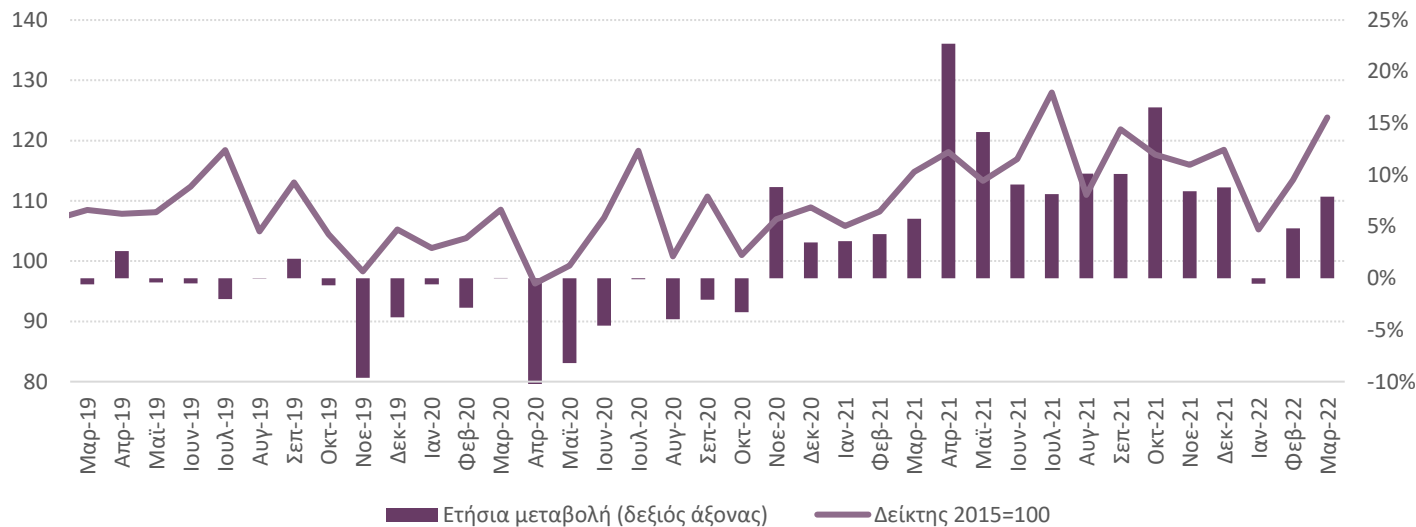
5. Βραχυχρόνιοι δείκτες δραστηριότητας

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022

*«Αμείωτη αβεβαιότητα λόγω του πολέμου, σε ύφεση οι πιέσεις
από την πανδημία»*

Επιτάχυνση αύξησης βιομηχανικής παραγωγής τον Μάρτιο στο 7,3%, από 4,3% πριν ένα έτος και 4,8% τον Φεβρουάριο

Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 3/2022

Μεταξύ των βασικών τομέων, ενίσχυση στην Παροχή Ηλεκτρικού Ρεύματος (26,8%) και τη Μεταποίηση (4,3%), ενώ σημειώθηκε ισχυρή κάμψη στα Ορυχεία (-16,4%) και ηπιότερη στην Παροχή Νερού (-3,7%). Σε βασικούς κλάδους για την ελληνική οικονομία, η Παραγωγή Φαρμάκων αυξήθηκε έντονα, κατά 20,1% (αντί 1,5% πέρυσι), των Βασικών Μετάλλων κατά 4,3% (αντί 12,2% το 2021) και των Τροφίμων κατά 2,2% (από -2,8%).

Ισχυρή ενίσχυση της δραστηριότητας στις Κατασκευές τον Φεβρουάριο, ηπιότερη στο Λιανικό Εμπόριο

Έντονη ενίσχυση της δραστηριότητας τον Φεβρουάριο σε όλους τους κλάδους των Κατασκευών

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 2/22

Ισχυρή αύξηση στις Κατασκευές Κτηρίων (42,2%), στις Εξειδικευμένες Κατασκευαστικές Δραστηριότητες (39,1%) και στα έργα Πολιτικού Μηχανικού (37,4%).

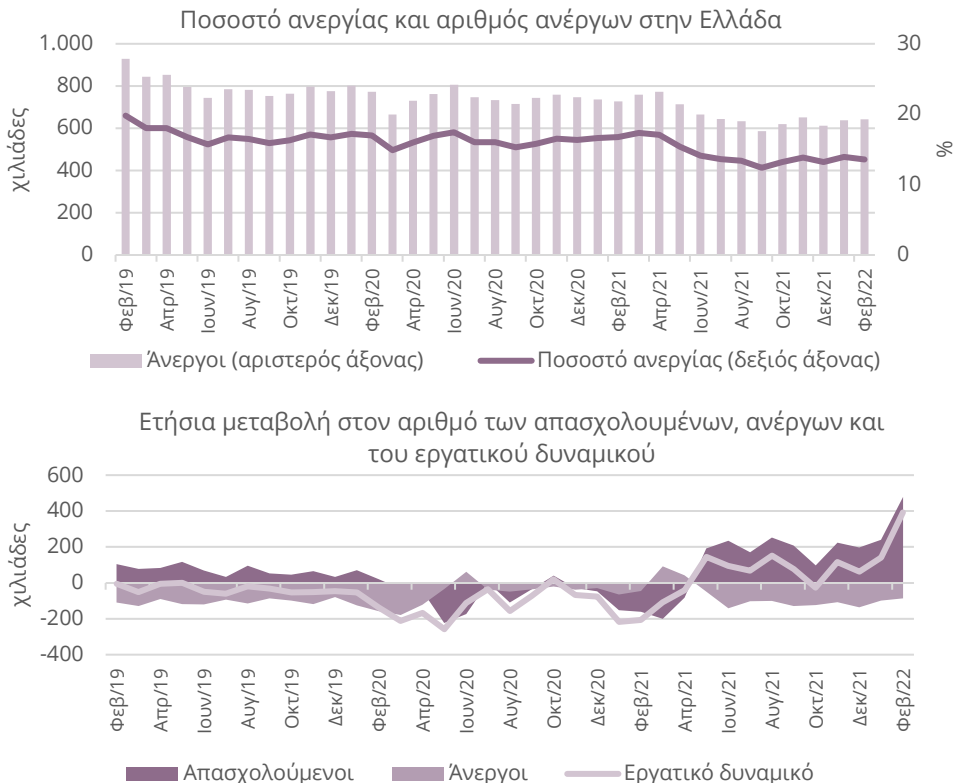
Αύξηση του όγκου των πωλήσεων στο Λιανικό Εμπόριο τον Φεβρουάριο κατά 10,8% (2,6% τον Φεβρουάριο του 2021).

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 2/22

Αύξηση σε Ένδυση και Υπόδηση (38,8%), σε Έπιπλα – Οικιακά Είδη (30,0%), σε Βιβλία – Χαρτικά (22,6%) και στα Καύσιμα (+8,5%). Μείωση στα Μεγάλα Καταστήματα Τροφίμων (4,6%) και στα Τρόφιμα – Ποτά (-4,7%).

Πτώση του ποσοστού ανεργίας τον Φεβρουάριο 2022, σε ετήσια βάση, για 10^ο μήνα. Η ισχυρότερη ετήσια άνοδος της απασχόλησης από το 2005.

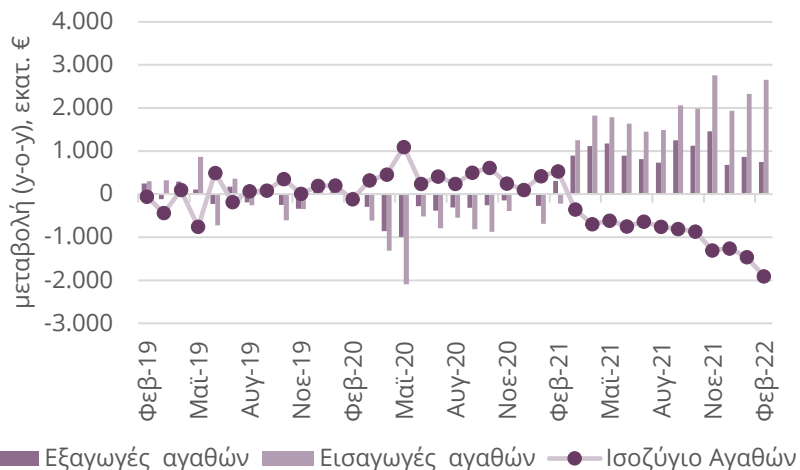

- Το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας τον Φεβρουάριο του 2022 κατήλθε στο 13,6% από το 16,7% ένα έτος νωρίτερα
- Ταυτόχρονα ο αριθμός των ανέργων περιορίστηκε στους 642,0 χιλ. από τους 727,3 χιλ., μειωμένος κατά 11,7%
- Η μείωση της ανεργίας προήλθε από την πολύ ισχυρή άνοδο της απασχόλησης κατά 477,9 χιλ. άτομα ή κατά 13,2%, στα 4.096,1 χιλ.). Αυτή περιόρισε σημαντικά το μη ενεργό πληθυσμό, κατά 424,7 χιλ. άτομα, στα 3.103,9 χιλ.
- Σε σχέση με τον Ιανουάριο του 2022 το μη εποχικά προσαρμοσμένο ποσοστό ανεργίας παρουσιάζει μείωση κατά 0,3 ποσοστιαίες μονάδες.

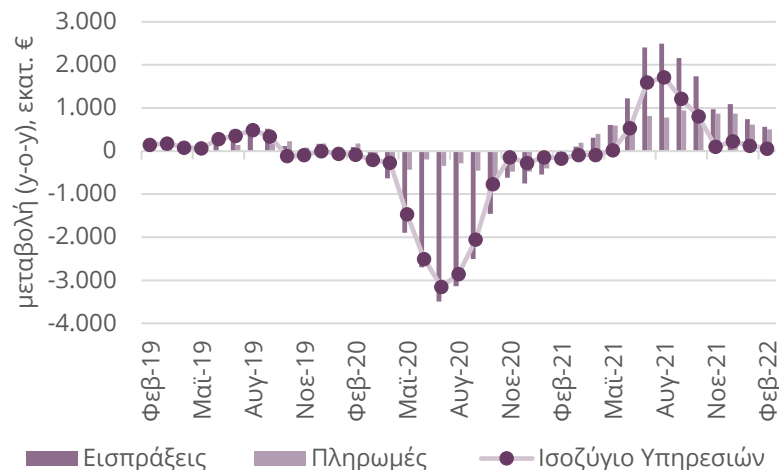
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως 02/2022

Συνέχιση διόγκωση του ελλείμματος στο ισοζύγιο αγαθών τον Φεβρουάριο με μικρή βελτίωση στο πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών

Ισοζύγιο Αγαθών

Ισοζύγιο Υπηρεσιών

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 02/2022

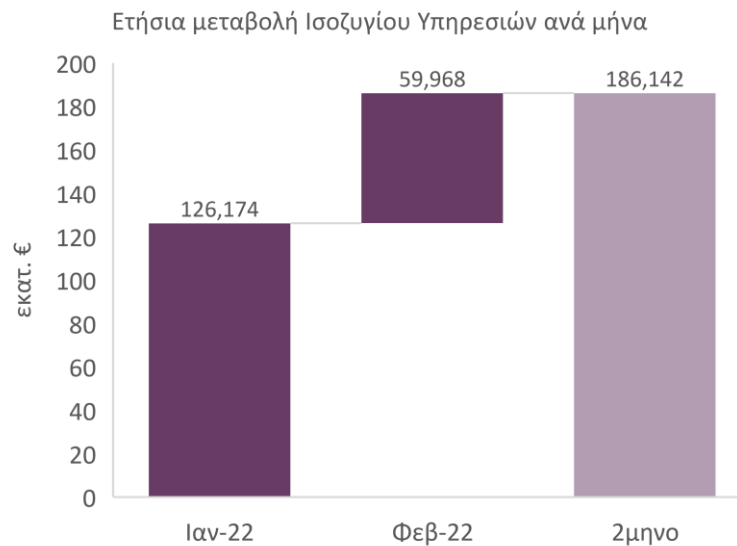
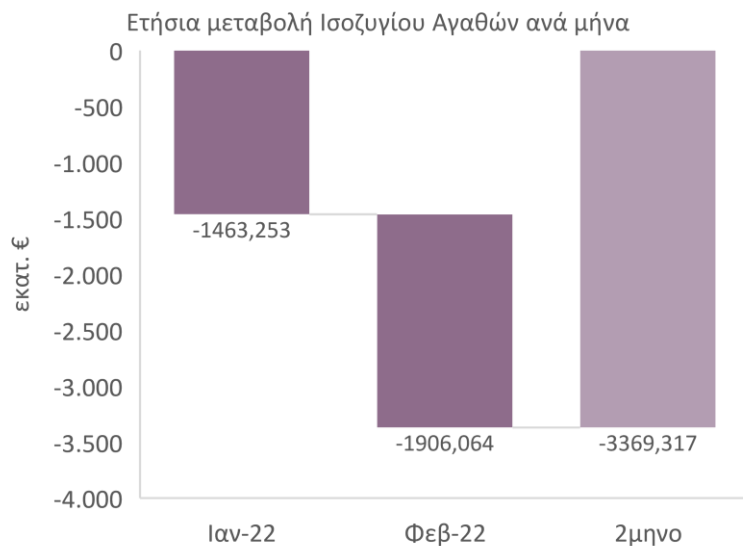
Διόγκωση του ελλείμματος στο ισοζύγιο αγαθών τον Φεβρουάριο, στα €3,2 δισεκ., έναντι €1,3 δισεκ. πέρυσι, με υπερτριπλάσια αύξηση των εισαγωγών (+€2,7 δισεκ.), έναντι των εξαγωγών (+€746 εκατ.).

Το 52% της αύξησης των εισαγωγών και το 22% των ενισχυμένων εξαγωγών τον Φεβρουάριο αφορούσαν στα καύσιμα.

Το ισοζύγιο υπηρεσιών παρέμεινε θετικό και τον Φεβρουάριο, στα €274 εκατ., υψηλότερο κατά €60 εκατ. σε σύγκριση με το 2021.

Υψηλότερες εισπράξεις κατά €566 εκατ. και πληρωμές κατά €506 εκατ., με ώθηση πρωτίστως από τις εισπράξεις μεταφορικών υπηρεσιών (+€425 εκατ.) ενώ οι τουριστικές εισπράξεις ενισχύθηκαν ηπιότερα (+€100 εκατ.).

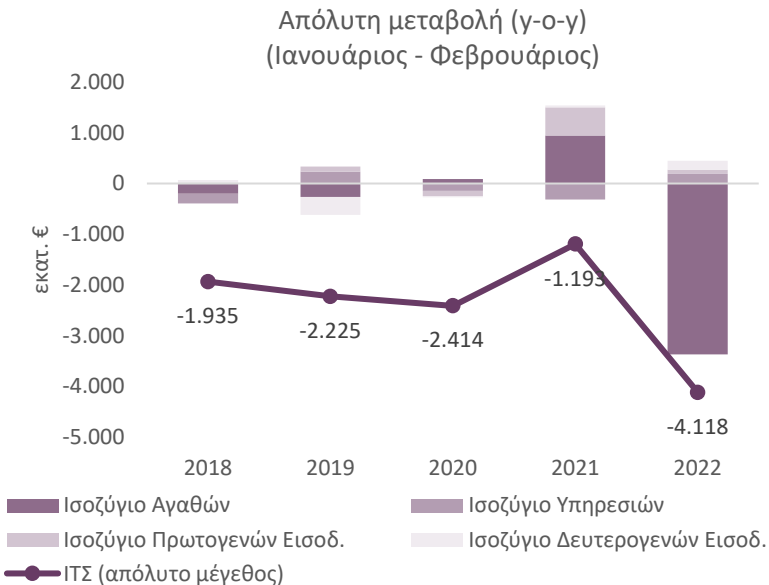
Αναιμική βελτίωση του πλεονάσματος υπηρεσιών τον Φεβρουάριο

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 02/2022

Εκτροχιασμός στο έλλειμμα του Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών (ΙΤΣ) κατά €2,9 δισεκ. στο πρώτο δίμηνο του 2022

Σημαντική διόγκωση του ελλείμματος στα αγαθά στο αρχικό δίμηνο του 2022, πολύ μικρότερης έντασης βελτίωση στα υπόλοιπα ισοζύγια

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 02/2022

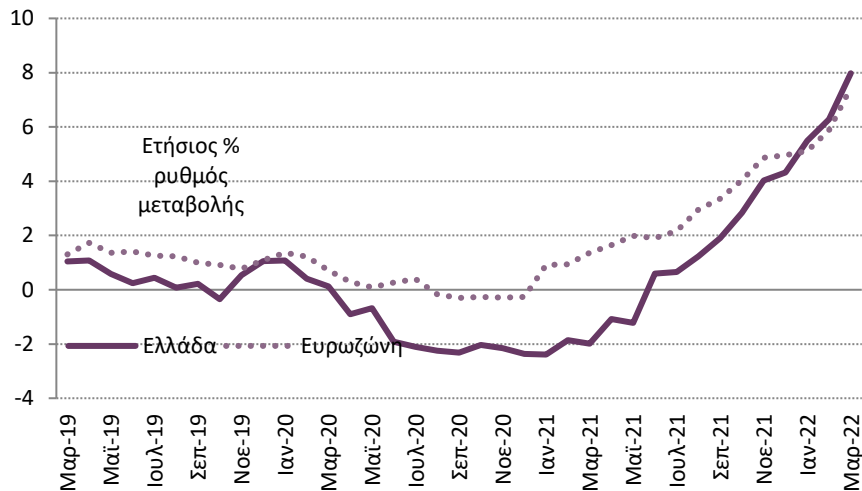
Φεβρουάριος 2022: Έλλειμμα στο ΙΤΣ €2,1 δισεκ., έναντι ελλείμματος €762 εκατ. τον Φεβρουάριο του 2021.

Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2022: Έλλειμμα €4,1 δισεκ., έναντι ελλείμματος €1,2 δισεκ. το 2021.

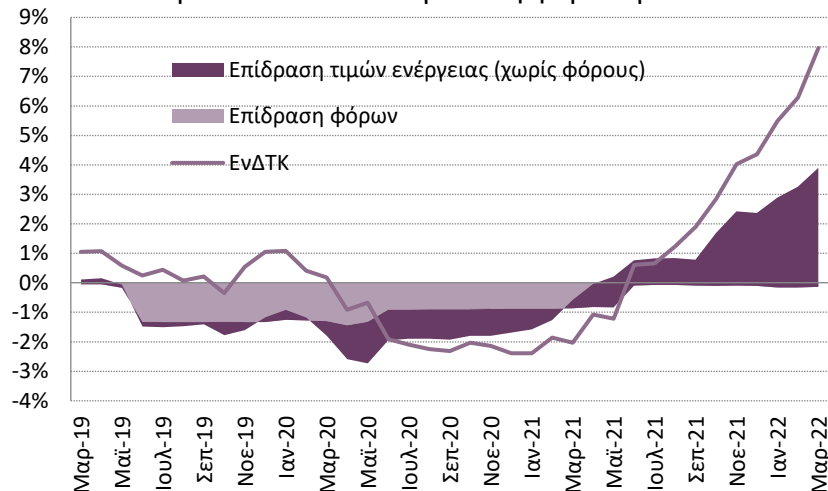
- Αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών κατά €3,4 δισεκ., με διεύρυνση εξαγωγών (€1,6 δισεκ.), αλλά κυρίως εισαγωγών (€5,0 δισεκ.). Οι εξαγωγές καυσίμων αυξήθηκαν κατά €582 εκατ. και οι εισαγωγές καυσίμων κατά €2,4 δισεκ. λόγω των αυξημένων τιμών διεθνώς.
- Το πλεόνασμα στο ισοζύγιο υπηρεσιών ενισχύθηκε κατά €186 εκατ. έναντι του 2021, με τις εισπράξεις να διαμορφώνονται στα €4,4 δισεκ. και τις πληρωμές στα €3,7 δισεκ., αυξημένες αμφότερες. Οι τουριστικές εισπράξεις έφτασαν τα €273 εκατ., σε χαμηλότερο επίπεδο από την περίοδο 2019-2021.
- Το πλεόνασμα στα πρωτογενή εισοδήματα επεκτάθηκε κατά €86 εκατ., με αύξηση εισπράξεων και μείωση πληρωμών, ενώ στο ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων επίσης καταγράφηκε βελτίωση €172 εκατ.

Ισχυρότερη η άνοδος των τιμών τον Μάρτιο, σε χαμηλότερα επίπεδα ο πληθωρισμός στην Ευρωζώνη

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ)

ΕνΔΤΚ στην Ελλάδα και επίδραση τιμών ενεργειακών προϊόντων και αλλαγών στη φορολογία

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, έως 3/2022

Ελλάδα: Εναρμονισμένος πληθωρισμός 8,0% τον Μάρτιο, από 6,3% τον Φεβρουάριο του τρέχοντος έτους. Το υψηλότερο επίπεδο πληθωρισμού την τελευταία 25-ετία. Ισχυρότερη η θετική επίδραση της εγχώριας ζήτησης.

– Άνοδος πληθωρισμού τον Μάρτιο από την εντονότερη αυξητική επίδραση της εγχώριας ζήτησης (4,1 ποσοστιαίες μονάδες) και των ενεργειακών αγαθών (4,0%). Οριακά ηπιότερη η αρνητική επίδραση των έμμεσων φόρων (-0,1%).

Ευρωζώνη: Άνοδος του πληθωρισμού τον Μάρτιο, στο 7,4% από 5,9% τον προηγούμενο μήνα.

- Επιτάχυνση αύξησης **βιομηχανικής παραγωγής** τον Μάρτιο στο 7,3%, από 4,3% πριν ένα έτος και 4,8% τον Φεβρουάριο
- Έντονη ενίσχυση της δραστηριότητας τον Φεβρουάριο σε όλους τους κλάδους των **Κατασκευών**. Σημαντική αύξηση και του όγκου των πωλήσεων στο **Λιανικό Εμπόριο** τον ίδιο μήνα.
- Υποχώρηση του **ποσοστού ανεργίας** σε σχέση με πριν ένα έτος και τον Φεβρουάριο, για 10^ο συνεχόμενο μήνα. Προήλθε εκ νέου από ισχυρή διεύρυνση της απασχόλησης.
- Στον **εξωτερικό τομέα**, έλλειμμα €2,1 δισεκ. στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών τον Φεβρουάριο, με ελλειμματικό μόνο το ισοζύγιο αγαθών.
- €3,2 δισεκ. το έλλειμμα στο **ισοζύγιο αγαθών**, με υπερτριπλάσια αύξηση των εισαγωγών (+€2,7 δισεκ.), έναντι των εξαγωγών (+€746 εκατ.), ενώ το 52% των αυξημένων εισαγωγών οφείλεται στα καύσιμα.
- Πλέονασμα €274 εκατ. στο **ισοζύγιο υπηρεσιών** τον Φεβρουάριο, με αύξηση εισπράξεων €566 εκατ. και πληρωμών €506 εκατ. Οι μεταφορικές εισπράξεις ήταν αυξημένες έναντι του 2021 κατά €425 εκατ.
- Εντονότερος ο **πληθωρισμός** τον Μάρτιο από ότι τον Φεβρουάριο, από ισχυρότερη αυξητική επίδραση της εγχώριας ζήτησης και των ενεργειακών αγαθών (8,0%). Το υψηλότερο επίπεδο πληθωρισμού την τελευταία 25-ετία. Παρέμεινε σε υψηλότερο επίπεδο ο πληθωρισμός εγχωρίως από ότι στην Ευρωζώνη.

6. Δημοσιονομικά

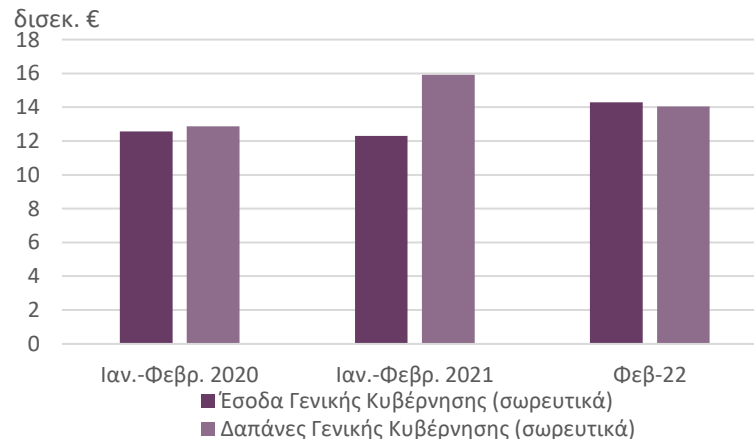
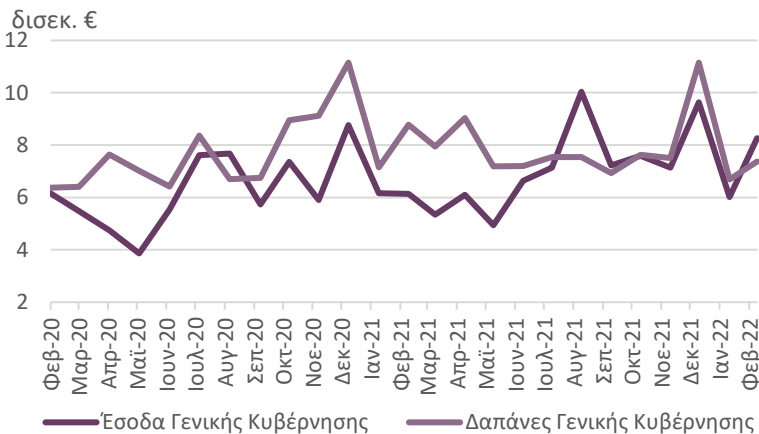
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022

«Αμείωτη αβεβαιότητα λόγω του πολέμου, σε ύφεση οι πιέσεις από την πανδημία»

Μεγάλη αύξηση εσόδων τον Φεβρουάριο, σε σχέση με το 2021, που βελτίωσε το δημοσιονομικό ισοζύγιο. Συγκράτηση και των δαπανών.

Περισσότερα έσοδα τον Φεβρουάριο σε σχέση με ένα χρόνο νωρίτερα, κατά 34,6% (από πτώση 2,2% τον Ιανουάριο) Ηπιότερη της αύξησης εσόδων, ωστόσο σημαντική, περιστολή δαπανών, κατά 16,0% (από -6,6% ένα μήνα πριν).

Έσοδα – Δαπάνες Γενικής Κυβέρνησης*

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 02/2022

* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Η Γενική Κυβέρνηση περιλαμβάνει τον Κρατικό Προϋπολογισμό, την Κεντρική Κυβέρνηση (ΔΕΚΟ, λοιπά νομικά πρόσωπα Δημοσίου, Νοσοκομεία), τους προϋπολογισμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Ασφαλιστικών Ταμείων (ΟΚΑ)

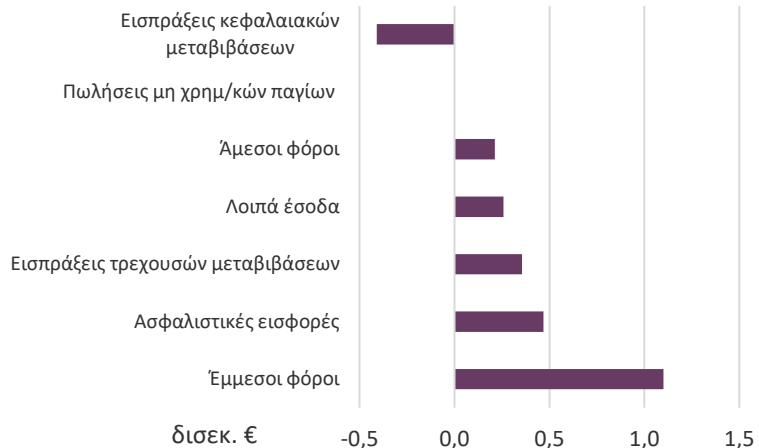
Αυξημένα έσοδα τον Φεβρουάριο σε σχέση με πέρυσι κατά €2,12 δισεκ., κυρίως από μεγαλύτερες εισπράξεις έμμεσων φόρων (+€891 εκατ.) και τρέχουσες μεταβιβάσεις από την ΕΕ (+€876 εκατ.).

Υποχώρηση δαπανών κατά €1,40 δισεκ., πρωτίστως από μικρότερες πληρωμές τόκων (-€1,08 δισεκ.).

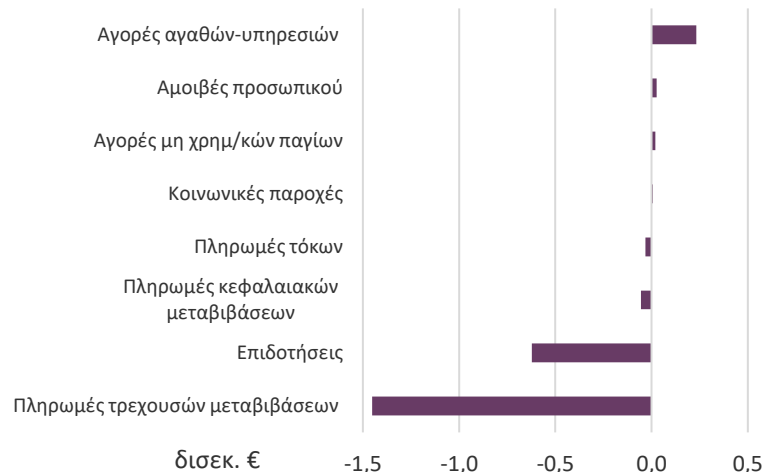
Στο αρχικό δίμηνο τα έσοδα ήταν €1,99 δισεκ. περισσότερα (+16,2%) και οι δαπάνες περιορισμένες κατά €1,87 δισεκ. (-11,8%).

Κατηγορίες δημοσίων εσόδων – δαπανών

Μεταβολές εσόδων (Ιαν.-Φεβρ. '22-'21)

Μεταβολές δαπανών (Ιαν.-Φεβρ. '22-'21)

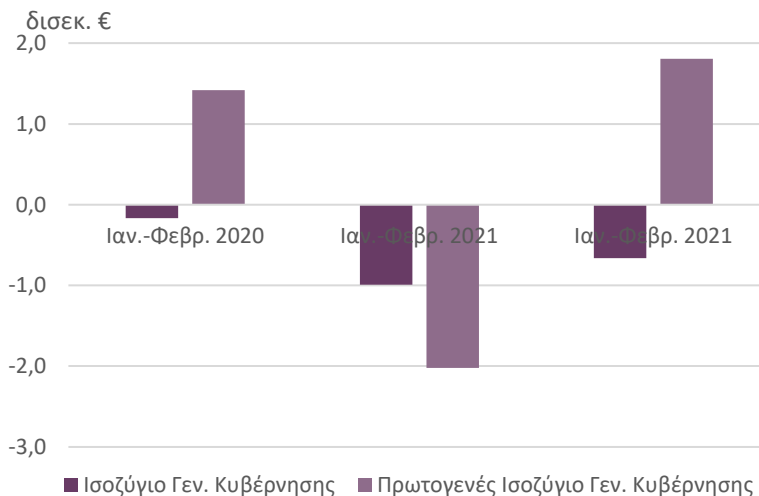
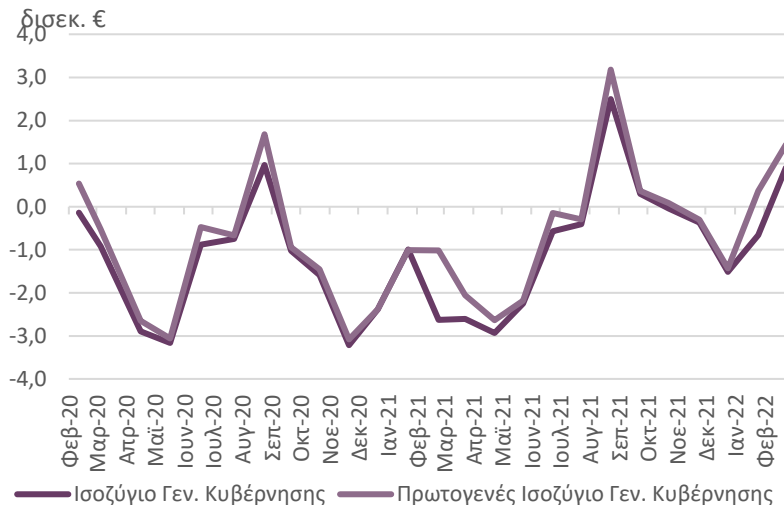
Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 02/2022

Αύξηση εσόδων στο δίμηνο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου από πέρυσι κατά €1,99 δισεκ., από αυξημένες εισπράξεις έμμεσων φόρων (+€1,1 δισεκ.), ασφαλιστικών εισφορών (+€469,4 εκατ.) και τρεχουσών μεταβιβάσεων (+€355,3 εκατ.).

Υποχώρηση δαπανών κατά €1,87 δισεκ., από χαμηλότερες μεταβιβάσεις προς νοικοκυριά και επιχειρήσεις (-€1,45 δισεκ.) και λιγότερες επιδοτήσεις (-€621,7 εκατ.)

Σημαντική βελτίωση πρωτογενούς δημοσιονομικού ισοζυγίου τον Φεβρουάριο σε σχέση με πέρυσι, με αποτέλεσμα να είναι πλεονασματικό

Ισοζύγιο-Πρωτογενές ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης*

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, έως 02/2022

* Σε ταμειακή και ενοποιημένη βάση. Το Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει από τη διαφορά εσόδων-δαπανών της. Το Πρωτογενές Ισοζύγιο Γεν. Κυβέρνησης προκύπτει αφαιρώντας τις πληρωμές τόκων από το ισοζύγιό της.

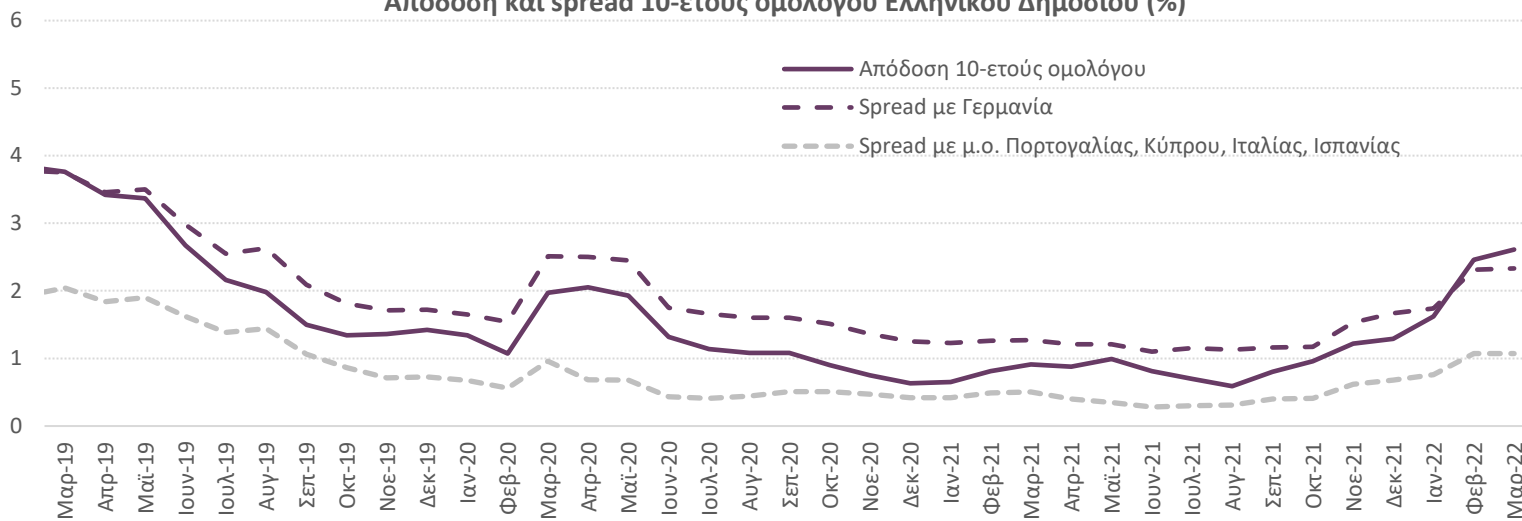
Πλεόνασμα πρωτογενούς δημοσιονομικού ισοζυγίου τον Φεβρουάριο κατά €1,44 δισεκ., έναντι ελλείμματος €1,01 δισεκ. πριν ένα χρόνο. Η βελτίωση προήλθε κυρίως διεύρυνση των εσόδων, καθώς η μείωση των δαπανών, εξαιρουμένων των πληρωμών τόκων, ήταν €325 εκατ.

Βελτίωση Ισοζυγίου Γενικής Κυβέρνησης σε σχέση με πριν ένα έτος κατά €3,53 δισεκ., σε πλεόνασμα €899,1 εκατ.

Στην περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, πρωτογενές πλεόνασμα €1,81 δισεκ., έναντι ελλείμματος €2,02 δισεκ. πριν ένα χρόνο

Η απόδοση των ελληνικών ομολόγων αυξήθηκε για εβδομο συνεχόμενο μήνα τον Μάρτιο, καταγράφοντας υψηλό επίπεδο 34 μηνών...

Απόδοση και spread 10-ετούς ομολόγου Ελληνικού Δημοσίου (%)

... σε 2,6% για το 10-ετές ομόλογο,
με το **spread** έναντι του αντίστοιχου γερμανικού να διευρύνεται οριακά, στις 233 μ.β. από 231 μ.β.

Πηγή: ΕΚΤ, έως 3/2022

- Συνεχίστηκε η **βελτίωση δημόσιων οικονομικών** τον Φεβρουάριο σε σχέση με πριν ένα έτος, κυρίως **από έντονη διεύρυνση των εσόδων (+34,6%)**, από μεγαλύτερες εισπράξεις έμμεσων φόρων και τρεχουσών μεταβιβάσεων από την ΕΕ. Σημαντικός **περιορισμός δαπανών (-16,0%)**, από μικρότερες πληρωμές τόκων.
- Στην περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου τα **έσοδα** ήταν περισσότερα κατά €1,99 δισεκ., από αυξημένες εισπράξεις έμμεσων φόρων (+€1,1 δισεκ.), ασφαλιστικών εισφορών (+€469,4 εκατ.) και τρεχουσών μεταβιβάσεων (+€355,3 εκατ.).
- **Περιορισμός δαπανών** ύψους €1,87 δισεκ., από χαμηλότερες μεταβιβάσεις προς νοικοκυριά και επιχειρήσεις (-€1,45 δισεκ.) και λιγότερες επιδοτήσεις (-€621,7 εκατ.)
- **Πρωτογενές πλεόνασμα** Γενικής Κυβέρνησης στην περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου €1,81 δισεκ., έναντι ελλείμματος €2,02 δισεκ. πριν ένα χρόνο
- Η μέση **απόδοση των ελληνικών 10-ετών ομολόγων** σημείωσε περαιτέρω άνοδο τον Μάρτιο για έβδομο συνεχόμενο μήνα, σε 2,6%, με το spread έναντι των αντίστοιχων Γερμανικών να διευρύνεται στις 233 μ.β.

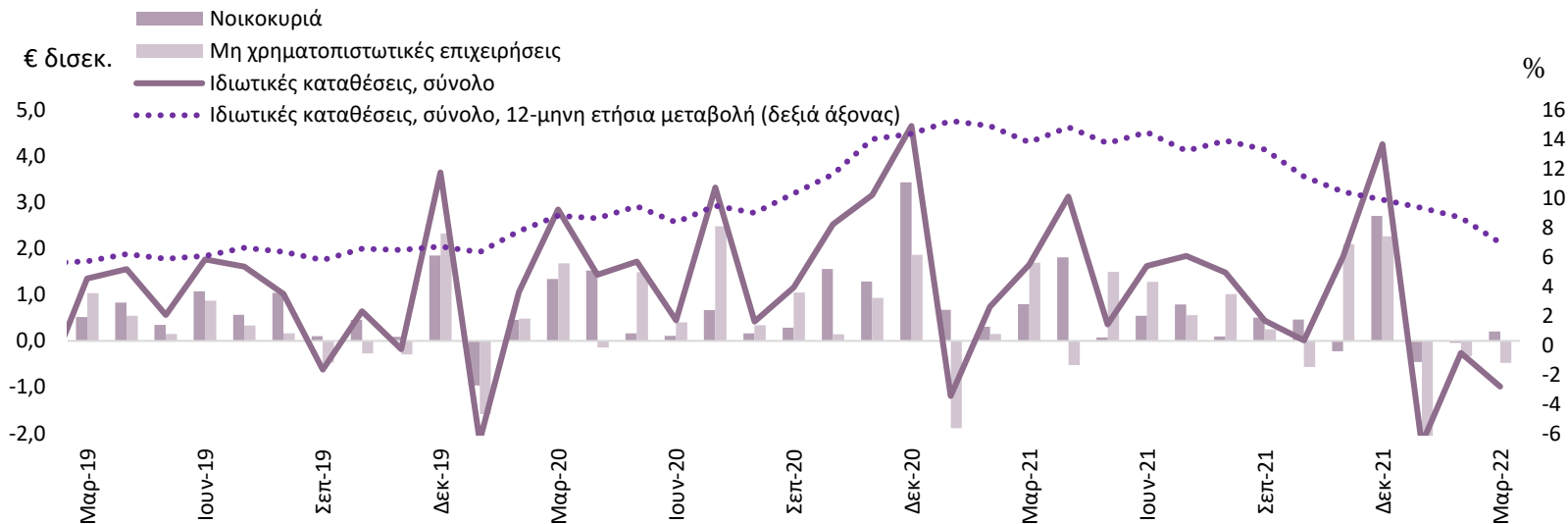
7. Τραπεζικά

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022

«Αμείωτη αβεβαιότητα λόγω του πολέμου, σε ύφεση οι πιέσεις από την πανδημία»

Οι τραπεζικές καταθέσεις των ιδιωτών μειώθηκαν τον Μάρτιο κατά €1,0 δισεκ. ...

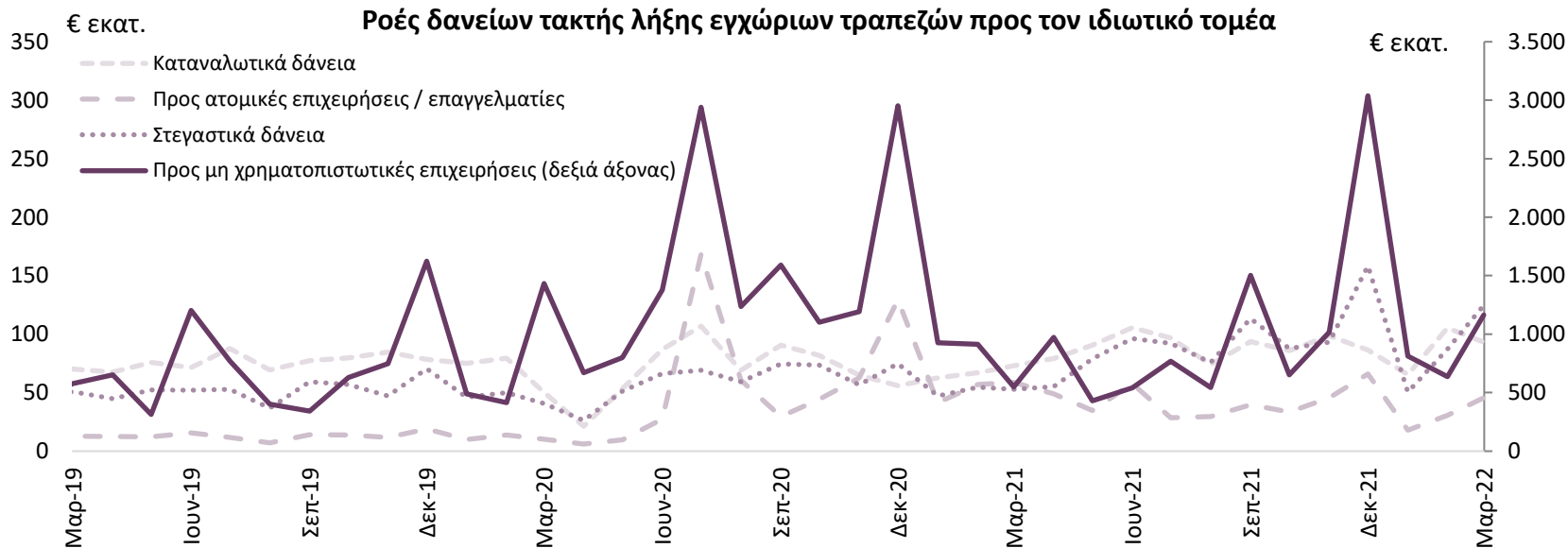
Μηνιαία καθαρή ροή ιδιωτικών καταθέσεων στις Ελληνικές τράπεζες

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 3/2022

... λόγω πτώσης κατά €1,2 δισεκ. των καταθέσεων των επιχειρήσεων η οποία αντισταθμίστηκε μερικώς από €200 εκατ. άνοδο καταθέσεων νοικοκυριών. Ο 12-μηνος ρυθμός αύξησης των ιδιωτικών καταθέσεων μειώθηκε στο 6,8%.

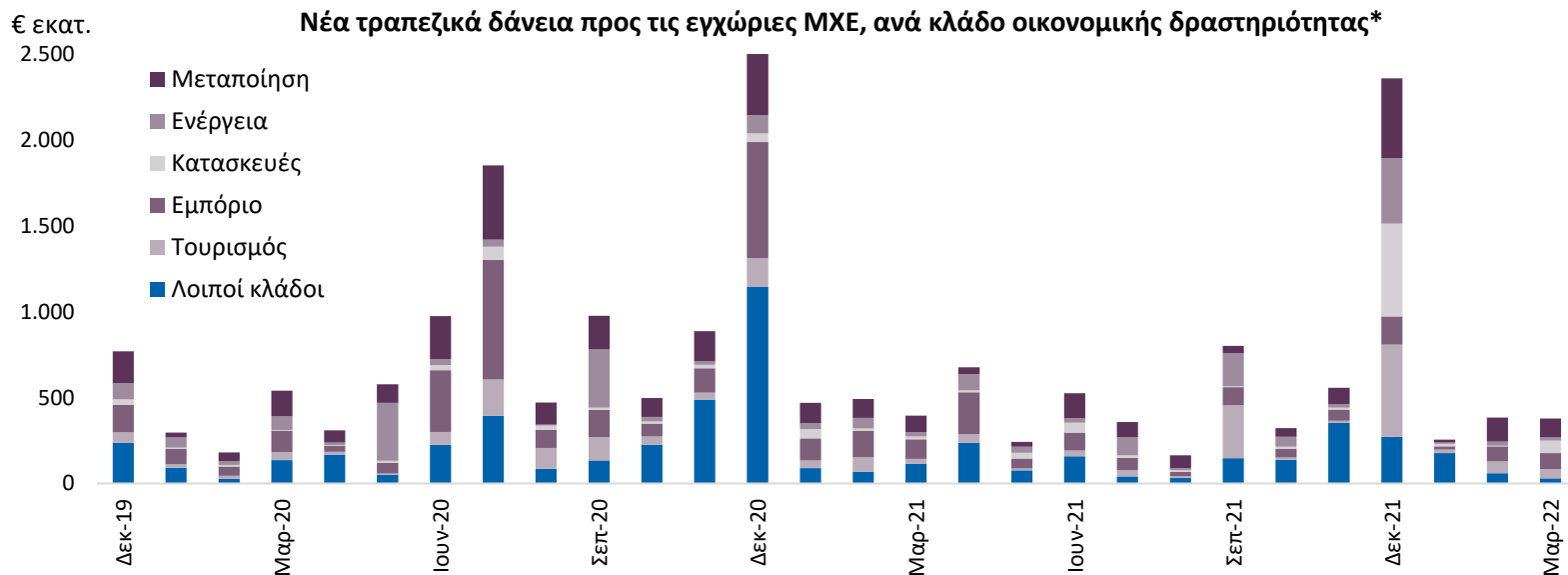
Οι Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις (ΜΧΕ) εκταμίευσαν €1,2 δισεκ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Μάρτιο...

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 3/2022

... υψηλότερα από την μέση μηνιαία ακαθάριστη ροή προς ΜΧΕ το πρώτο δίμηνο του έτους. Από τις αρχές του 2020, οι ΜΧΕ έλαβαν νέα δάνεια τακτής λήξης ύψους €30,7 δισεκ. Η καθαρή χρηματοδότηση των νοικοκυριών συνέχισε να συρρικνώνεται, με €218 εκατ. νέα δάνεια τον Μάρτιο.

Οι επιχειρήσεις στην μεταποίηση, το εμπόριο και τις κατασκευές απορρόφησαν μεγάλο ποσοστό των νέων δανείων τον Μάρτιο...

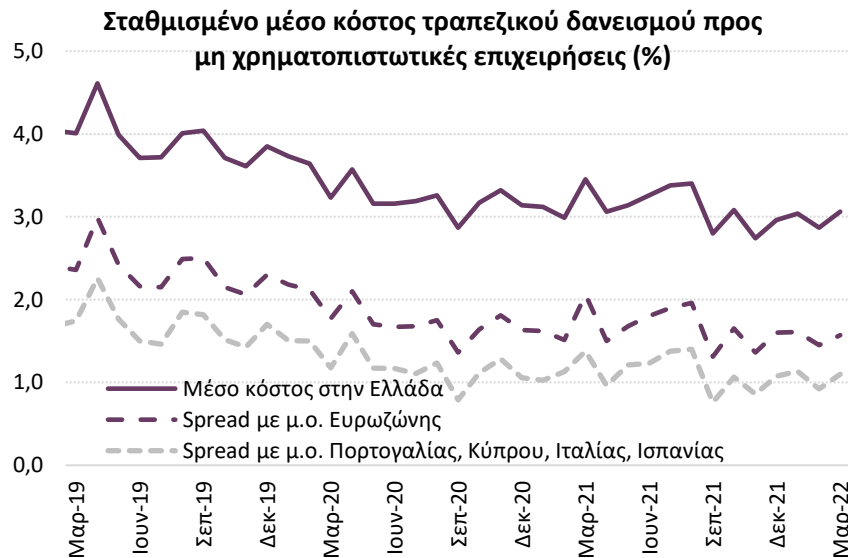
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 3/2022

*Οι νέα δάνεια ορίζονται τα δάνεια σε όλα τα νομίσματα των οποίων η ημερομηνία σύμβασης ανήκει στον εκάστοτε μήνα αναφοράς. Τα ποσά νέων δανείων ανά κλάδο αποτυπώνουν συνολικές μηνιαίες εκταμιεύσεις που καταγράφονται στη βάση AnaCredit. Η AnaCredit είναι μια κοινή βάση αναλυτικών πιστωτικών δεδομένων στην Ευρώπη, που δημιουργήθηκε κατόπιν πρωτοβουλίας της ΕΚΤ. Τα δεδομένα αφορούν αποκλειστικά χορηγήσεις προς εγχώριες επιχειρήσεις.

...ακολουθούμενες από εκείνες στους κλάδους του τουρισμού και της ενέργειας.

Τα μέσα επιτόκια νέου δανεισμού αυξήθηκαν ελαφρά τον Μάρτιο, κυρίως για τις επιχειρήσεις

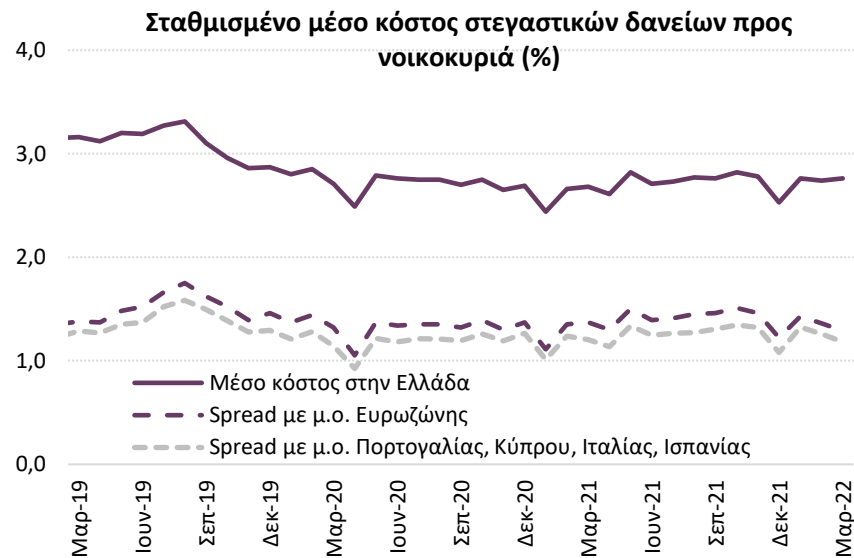
Το κόστος νέου δανεισμού των επιχειρήσεων αυξήθηκε σε 3,1%, με αποτέλεσμα να διευρυνθεί η απόκλιση από τον μ.ό. της Ευρωζώνης σε 157 μ.β. από 145 μ.β.

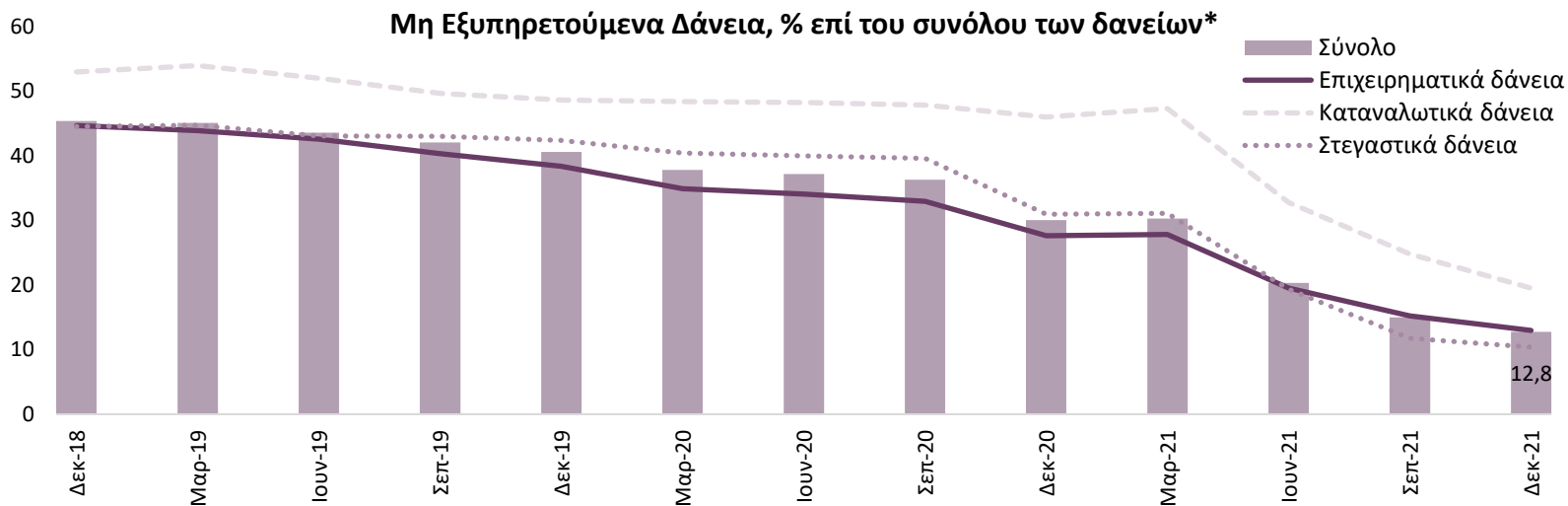
Πηγή: ΕΚΤ, έως 3/2022

Το μέσο κόστος νέου δανεισμού συνεχίζει να αποκλίνει από τον μ.ό. του «νότου» της Ευρωζώνης, κατά 110 μ.β. και 118 μ.β. για τις επιχειρήσεις και για τα νοικοκυριά αντίστοιχα.

Το επιτόκιο νέων στεγαστικών δανείων προς τα νοικοκυριά αυξήθηκε οριακά σε 2,8%, ωστόσο μειώθηκε η απόκλιση από τον μ.ό. της Ευρωζώνης σε 129 μ.β. από 136 μ.β.

Τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια (ΜΕΔ) στους ισολογισμούς των τραπεζών μειώθηκαν στο 12,8% των συνολικών δανείων το 2021...

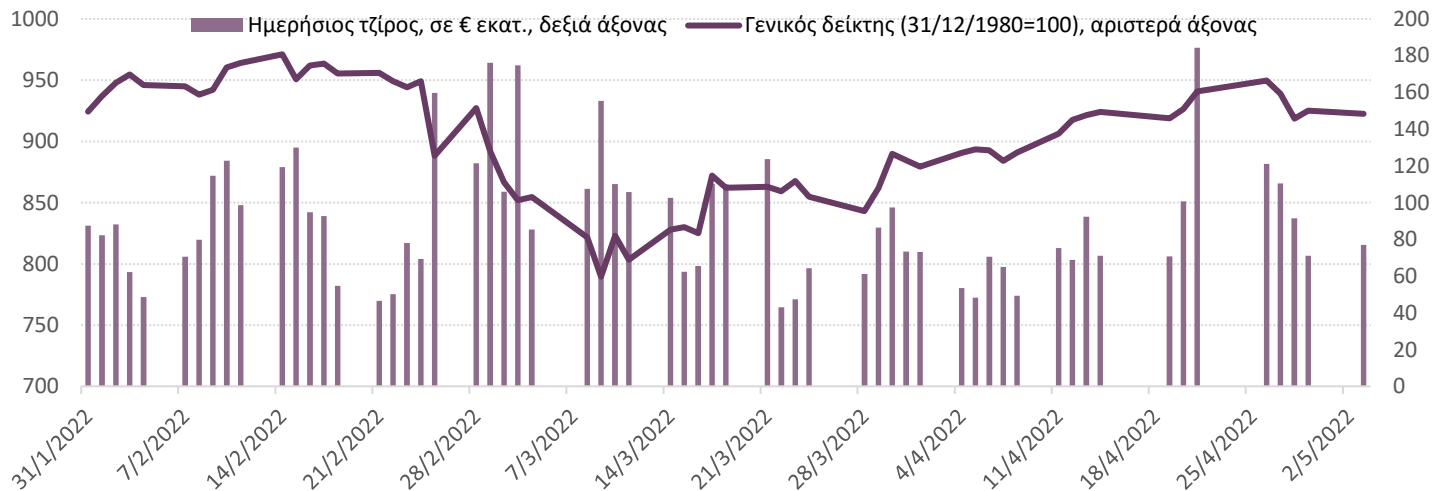
Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 12/2021

* Τα στοιχεία είναι σε ατομική βάση και αφορούν σε εντός ισολογισμού δάνεια (προ προβλέψεων) των Ελληνικών εμπορικών και συνεταιριστικών τραπεζών.

**...κυρίως μέσα από τιτλοποιήσεις, υποχωρώντας στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Ιούνιο του 2010.
Το τέταρτο τρίμηνο του 2021, τα ΜΕΔ μειώθηκαν κατά περίπου 5,3 π.μ., 2,2 π.μ. και 1,3 π.μ. σε καταναλωτικά, επιχειρηματικά και στεγαστικά δάνεια, αντίστοιχα.**

Οι τιμές των μετοχών ανέκαμψαν μερικώς τον Απρίλιο κατά 4,3%, μετριάζοντας τις απώλειες από την έναρξη του πολέμου

Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών

Πηγή: Capital.gr, έως 4/2022

Ο μέσος όγκος ημερησίων συναλλαγών μειώθηκε τον Απρίλιο στα €82,5 εκατ. από €98,4 εκατ. τον Μάρτιο, παραμένοντας υψηλότερος από τον μέσο όγκο ημερησίων συναλλαγών στα €68,9 εκατ. το 2021.

- Οι **ιδιωτικές καταθέσεις** μειώθηκαν τον Μάρτιο κατά €1,0 δισεκ., για τρίτο συνεχόμενο μήνα, λόγω πτώσης των επιχειρησιακών καταθέσεων.
- Οι Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις (ΜΧΕ) εκταμίευσαν €1,2 δισεκ. νέα δάνεια τακτής λήξης τον Μάρτιο, αυξημένα σε σχέση με τις μέσες ροές €1,0 δισεκ. το προηγούμενο έτος. Από τις αρχές του 2020, οι ΜΧΕ έχουν λάβει σωρευτικά **νέα δάνεια τακτής λήξης** περί τα €30,7 δισεκ.
- Οι επιχειρήσεις στους **κλάδους** της μεταποίησης, του εμπορίου και των κατασκευών απορρόφησαν κατά σειρά το μεγαλύτερο ποσοστό νέων εταιρικών δανείων τον Μάρτιο. Η **καθαρή χρηματοδότηση των νοικοκυριών** συνέχισε να συρρικνώνεται.
- Τα **επιτόκια νέου δανεισμού** προς τις επιχειρήσεις σημείωσαν άνοδο τον Μάρτιο, με αντίστοιχη διεύρυνση της απόκλισής τους από τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωζώνης. Τα επιτόκια νέων στεγαστικών δανείων κατέγραψαν οριακή μόνο άνοδο.
- Το δ' τρίμηνο του 2021, τα **ΜΕΔ** μειώθηκαν κατά €2,5 δισεκ., κυρίως με τιτλοποιήσεις δανείων, στο 12,8% του συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου. Είναι το χαμηλότερο ποσοστό από τον Ιούνιο του 2010.
- Η **χρηματιστηριακή αγορά** κατέγραψε ανάκαμψη τον Απρίλιο κατά 4,3%, μετριάζοντας τις απώλειες από την έναρξη της σύρραξης στην Ουκρανία.

8. Ενέργεια, Υποδομές, Περιβάλλον

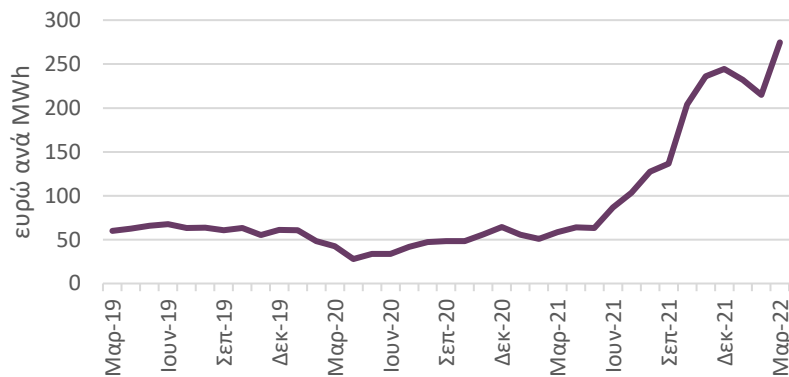
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022

*«Αμείωτη αβεβαιότητα λόγω του πολέμου, σε
ύφεση οι πιέσεις από την πανδημία»*

Νέο ιστορικό υψηλό για το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας. Αύξηση της τιμής δικαιωμάτων εκπομπών CO₂.

Το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά τον Μάρτιο αυξήθηκε κατά 369% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2021...

Μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα

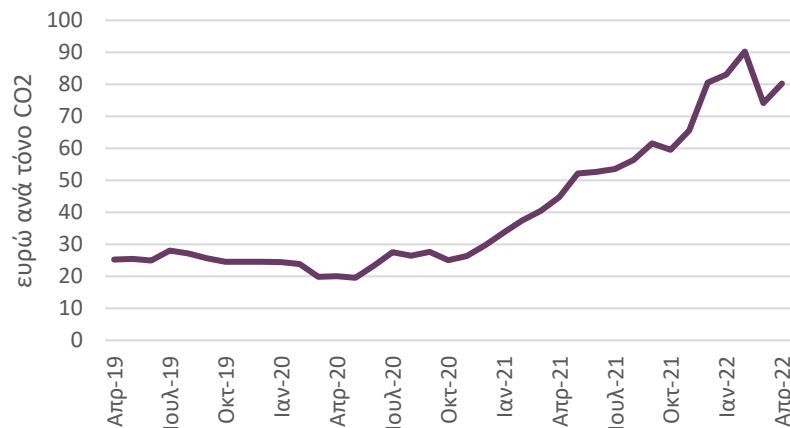

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 3/2022

Η μεσοσταθμική τιμή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα (Οριακή Τιμή Συστήματος) διαμορφώθηκε τον Μάρτιο στα 274,9 €/MWh, αυξημένη κατά 28% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

...ενώ η τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ αυξήθηκε τον Απρίλιο

Μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ (EUA units)

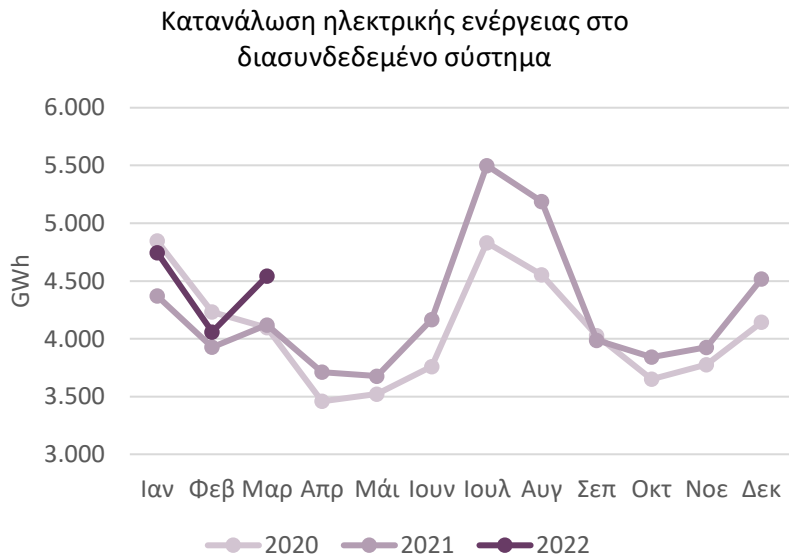
Πηγή: EEX - Emission Spot Primary Market Auction Report 2019-2022, έως 4/2022

Η μέση τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ τον Απρίλιο διαμορφώθηκε στα 80,25 €/tCO₂, αυξημένη κατά 8,1% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

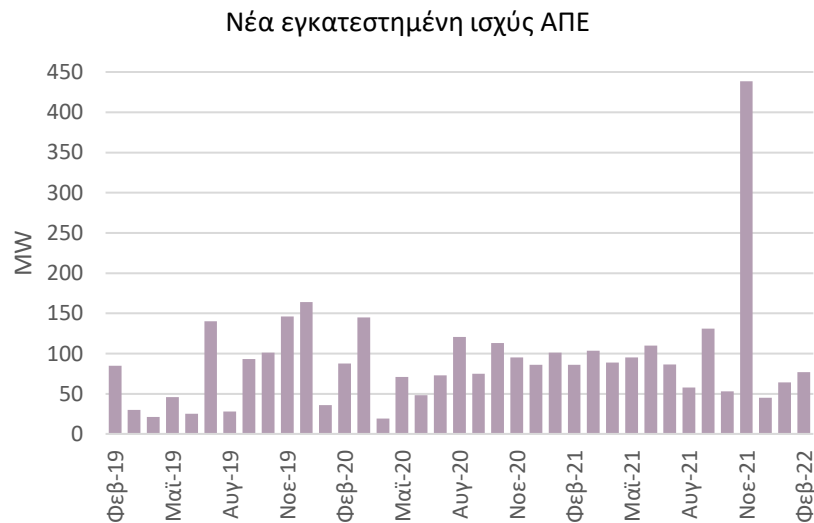
*Λόγω έλλειψης δεδομένων, η τιμή του Ιανουαρίου έχει υπολογιστεί ως γραμμική παρεμβολή των τιμών Δεκεμβρίου και Φεβρουαρίου

Αύξηση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, διατηρούν οι επενδύσεις σε ΑΠΕ τον ανοδικό ρυθμό τους.

Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα διαμορφώθηκε τον Μάρτιο στις 4.543 GWh, αυξημένη κατά 10,2% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Η εγκατεστημένη ισχύς ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή αυξήθηκε τον Φεβρουάριο κατά 77 MW

*Δεν συμπεριλαμβάνεται η ισχύς από υδροηλεκτρικούς σταθμούς.

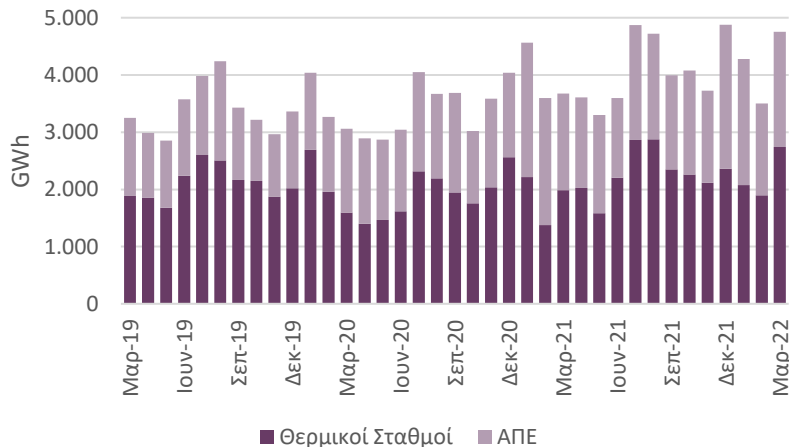
Πηγή: ΔΑΠΕΕΠ, έως 2/2022

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 3/2022

Αυξήθηκε η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς και ΑΠΕ. Μειώθηκαν οι καθαρές εισαγωγές.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς στο διασυνδεδεμένο σύστημα τον Μάρτιο αυξήθηκε κατά 38,1% ενώ από ΑΠΕ αυξήθηκε κατά 19,2% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμικούς σταθμούς και ΑΠΕ* στο διασυνδεδεμένο σύστημα

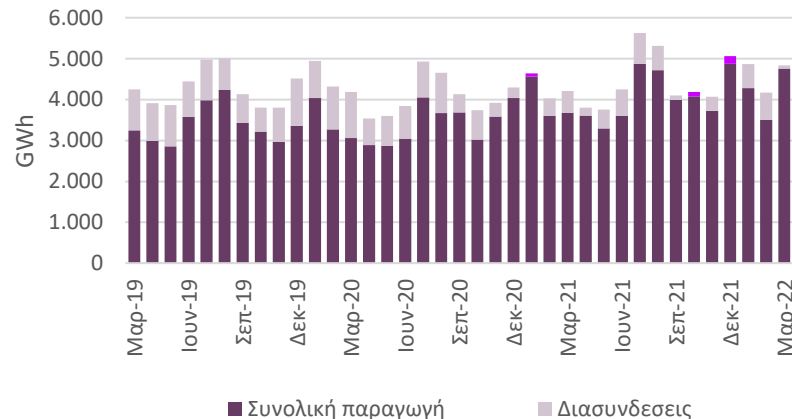

*Συμπεριλαμβάνεται η ενέργεια από υδροηλεκτρικούς σταθμούς

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 3/2022

Η συνολική εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας τον Μάρτιο αυξήθηκε κατά 29,4% και οι καθαρές εισαγωγές ενέργειας μειώθηκαν κατά 85,5% σε σχέση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους

Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ισοζύγιο διασυνδέσεων στο διασυνδεδεμένο σύστημα*

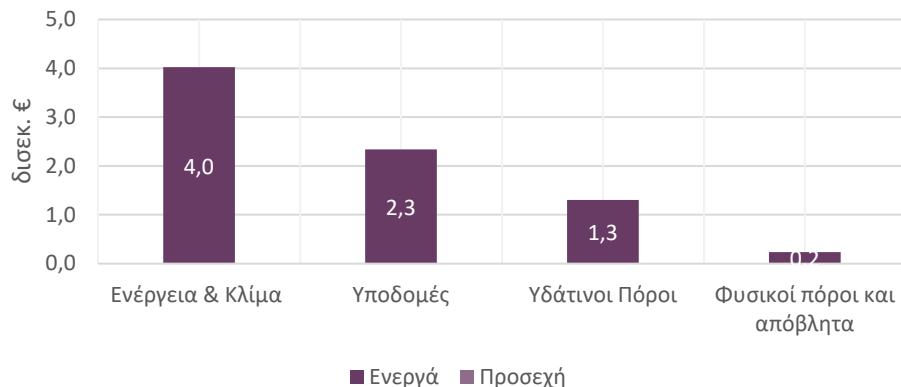

*Δεν συμπεριλαμβάνονται οι απώλειες συστήματος. Οι διασυνδέσεις αφορούν στις καθαρές εισαγωγές.

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, έως 3/2022

Περιορισμένες αλλαγές στις προσκλήσεις σε όλες τις κατηγορίες τον Απρίλιο. Μικρή αύξηση προσκλήσεων για έργα οδοποιίας

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων*

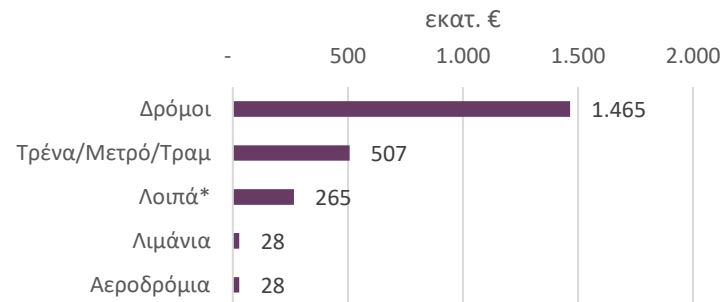

*Αφορά σε προσκλήσεις έργων μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ και σχέδια επενδύσεων στο πλαίσιο παραχωρήσεων ΤΑΙΠΕΔ έως 4/2022. Περιλαμβάνει και τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης που έχουν ανακοινωθεί ως τον Απρίλιο του 2022.

Κάθε μια από τις κατηγορίες περιλαμβάνει τα εξής έργα:

- Υποδομές: Οδικά δίκτυα-δρόμοι, μέσα σταθερής τροχιάς, λιμάνια, αεροδρόμια κλπ.
- Ενέργεια & Κλίμα: Βελτίωση ενεργειακής αποδοτικότητας κτιρίων, πρόληψη κινδύνων από πλημμύρες και πυρκαγιές, ενεργειακή διασύνδεση απομακρυσμένων περιοχών και λουιτά
- Υδάτινοι πόροι: Συλλογή και επεξεργασία υγρών αποβλήτων / αστικών λυμάτων, αποδοτική διαχείριση πόσιμου ύδατος, γενικότερες υποδομές διαχείρισης υδάτινων πόρων
- Στερεά Απόβλητα: Δημιουργία πράσινων σημείων, ανάπτυξη συστημάτων συλλογής βιοαερίου, αστικά απόβλητα, μονάδες κομποστοποίησης κλπ.

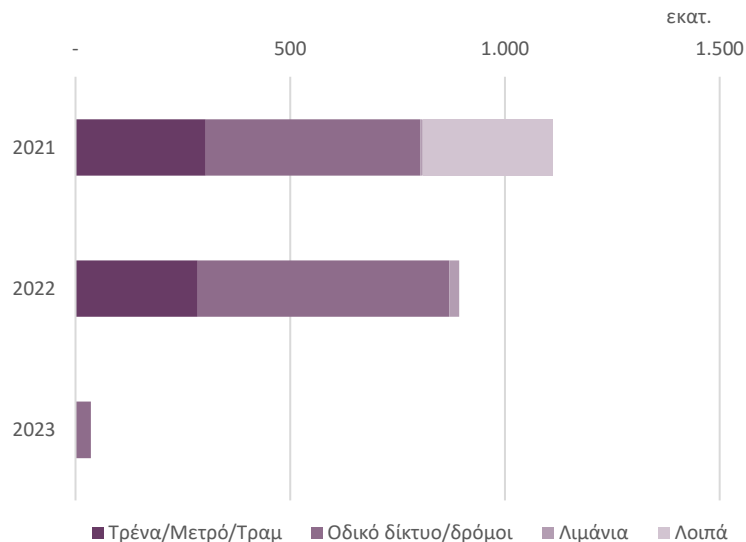
Υποδομές - Ανοιχτές προσκλήσεις

Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ, εγκεκριμένα έργα Ταμείου Ανάκαμψης έως 4/2022

*Στα Λουιτά συγκαταλέγονται έργα αναβάθμισης αστικού περιβάλλοντος, υποδομές άθλησης, έργα ανάδειξης πολιτιστικής κληρονομιάς κλπ.

Τρέχουσες προσκλήσεις έργων σε υποδομές, ανά κατηγορία έργου και έτους

* Περιλαμβάνονται εγκεκριμένα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης
Πηγές: ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΔΙΤ, ΤΑΙΠΕΔ έως 4/2022

Σχετικά έργα που εντάχθηκαν πρόσφατα στο Ταμείου Ανάκαμψης:

- Συστήματα καταγραφής και παρακολούθησης της επίδρασης της κλιματικής αλλαγής στις συνθήκες μικροπεριβάλλοντος για τη διατήρηση της επιφάνειας των υλικών των μνημείων (€2 εκατ.)
- Αντιπλημμυρικά έργα πλησίον χώρων ιστορικού ενδιαφέροντος σε Δίον και Μάλια Κρήτης (€3,4 εκατ.)
- Σχεδιασμός Εθνικής Στρατηγικής για την προσαρμογή της προστασίας των μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς (€2,0 εκατ.)
- Εθνικό Σχέδιο Αναδάσωσης - Παροχή υπηρεσιών τεχνικών συμβούλων (€198,4 χιλ.)
- Ηλεκτροκίνηση – Φορτίζω παντού – Τεχνική βοήθεια (€186,0 χιλ.)
- Καινοτομία και πράσινη μετάβαση στη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων (€181,0 εκατ.)

- Στην **αγορά ηλεκτρικής ενέργειας** τον Μάρτιο, η κατανάλωση αυξήθηκε κατά 10,2% σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2021 ενώ, το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας στη χονδρεμπορική αγορά σημείωσε νέο ιστορικό ρεκόρ, με αύξηση 369% σε ετήσια βάση.
- Η **εγκατεστημένη ισχύς των ΑΠΕ** τον Φεβρουάριο σημείωσε αύξηση με προσθήκη 77 MW και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ τον Μάρτιο αυξήθηκε κατά 19,2% συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του 2021 ενώ, οι συνολικές καθαρές εισαγωγές μειώθηκαν κατά 85,5% συγκριτικά με τον Μάρτιο του 2021.
- Η μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ αυξήθηκε κατά 8,1% τον Απρίλιο.
- Περιορισμένες αλλαγές στις προκλήσεις σε όλες τις κατηγορίες τον Απρίλιο. Μικρή αύξηση προσκλήσεων για έργα οδοποιίας.
- Η προστασία από την κλιματική αλλαγή και η αναδάσωση ο κύριος πυλώνας εξειδικευμένων έργων τον Απρίλιο του 2022.